

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy órára ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy órára ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.
 Bélyegdíj külön 60 fillér.
 Nyiltér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában
 TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, márczius 18.

Mai számunk több közleményei:

- Vezéresikk: A csanádi eset.**
- A földművelési vita.**
- A transzváli háború.**
- Ismét Egan.**
- A megyei irnokok kérelme.**
- Zsúr a városházán.**
- A város deficitje.**
- Apagyilkos földbirtokos.**
- Választási mozgalmak.**
- Levithan Izrael, vagy ki írta az „Esster”
mussikáját?**
- Elfogott rablógyilkosbanda.**
- Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf.**
- Tárcza: A boszú. Irta: Harmath Lujza. — A pá-
risi világkiállításról.**
- Regény-Csarnok: Egy orvos életéből. Irta:
Hevessi Jenő.**

A csanádi eset.

Arad, márczius 17.

A ki állandó figyelője közéletünk minden irányu megnyilvánulásának, a ki különösen a közigazgatás komplikált szervezetének működését a kormányalkotó törvényhozástól a falusi jegyző ténykedéseig kutató s bíráló szemekkel vizsgálja, aggodalommal fogja észlelni, hogy a közrend alapjait a politikai stréberség cinikus közönnyel bontogatja s a hol a képtelen ambíciók az ő utjaikon a hatóságok tekintélyébe botlanak, eszök ágában sincs kitérniök, hanem vagy *lódítanak* egyet rajta, vagy rátaposnak, hogy ők maguk emelkedjenek. Felesleges bizonyítgatni, hogy bizonyos velleitások, a melyek a magyar

közigazgatás leszólása által vétetik magukat észre, a legnagyobb kiméletlenség-gel képesek a közigazgatási hatóságok tekintélyét kisebbiteni, a hogy ezt céljaik elérésére alkalmasnak látják.

Ez oly általános és — az idők vigasztalanságának tanúsága ez — annyira sikeresnek bizonyult, a köztisztviselői tekintély annyira Csáky-szalmájává devalválódott, hogy előre is szélmalom-harcznak vehető minden olyan felbuzdulás, mely a közhatóságok méltatlanul meghurczolt tekintélye mellett sikra szállani merészkedik. Oly rettenetes ebben a részben a romlás képe és oly rohamos, hogy majdnem azt kell hinnünk, egész jogrendünknek össze kell omolnia, mielőtt újra megszilárdulna.

Mi joggal beszélhetünk erről, kik oly sokszor, mondhatnók állandóan harcban állottunk a hatóságok tekintélyén rágódó kalandor-politika ellen. De azért nem tévesztettük szem elől hivatásunkat és mit sem törődve az idők áramlataival, mindenkorra helyt állunk.

Igy ki nem térhetünk ujabbban se — bár nem szívesen tesszük — hogy a szomszéd Csanádmegye legutóbbi közgyűlésének egy epizódusos esetével ne foglalkozunk. Egy megférhetetlen néppárti heczkáplán — lapunk csütörtöki számában ismertettük — indítványt adott be a kovácsházi járás szolgabirái ellen, melyben köztudomás szerint valótlan és méltatlan vádak alapján e két tisztviselő ellen fe-

gyelmi eljárást kér. Az indítványt az állandó választmány előzetesen tárgyalván, oly határozatot hozott és terjesztett a közgyűlés elé, mely a vádaskodó papnak ad igazat annyiban, hogy a szolgabirákat teszi felelőssé a papok által felidézett viszálykodásért és maguk részéről a békés viszonyok helyreállítására utasítja őket.

A Lepsényi pártolása miatt Szegedről száműzött néppárti kortespapocskának e feltűnő pártolásán méltán megütközhetett mindenki és épen nem volt mit csodálni rajta, hogy a megyei gyűlésen a méltatlankodás oly forrongást és vihart keltett, a milyennek párja még nem volt.

Az állandó választmány e különös és egészen érthetetlen határozatának okát keresve, szerencsésen megtaláltuk azt *Ná-vay* Lajos főjegyző beszédjében, a melyben a hirhedt néppárti kortest, a vádaskodó, fészkelődő papot védelmébe veszi és a gyűlölködés ódiúmat a beigazoltan helyes magatartású szolgabírákra hártja.

Az ambíciózus fiatal óriás nyilván a néppártban látja további elmékedésének leghatályosabb tényezőit. A paraszt szocializmus vállairól most a harangozó kötéltbe kapaszkodik s azon igyekszik magasba jutni s épen nem törődik vele, ha a lóbalódzó kötélszár egy kissé a járási szolgabíróságot arcul legyinti. Igy fogja fel az idealista unokája praktikusan az ő dolgát és hajtja az ideált a gyakorlat jármába.

Szó sincs róla; a dolog világos, any-

TÁRCZA.

A boszú.

Irta: Harmath Lujza.

A nap épen nyugvóra szállt, a vadgalamb bugása, fülemile danája szólalt meg a berekben, mikor a legény haza ért. Be se ment a malomba, ma nem volt kedve dolgozni. Leült a Nyáradpartra s hallgatta a viz zsongását, a mint kavicsos ágyán tova szaladva, zümmögött a le szálló éj csöndjében.

Nem tudta, hogy miért szebb ma minden, mint máskor és mitől dobog oly édesen szíve keblében, de álom sehogyse akart jönni szemére.

Igy mult el a nyár. Ritkán találkoztak együtt, csak a tánczban vagy a Nyárad partján, ha vizért jött el Lidi: de azért tudták, hogy egymásé lesznek s nincs a földnek annyi kincse, a miért odaadták volna azt az édes érzést, mely egész valójukat betölti, ha egymás közelében vannak . . .

Nyárra ősz jött s a legénynek be kellett rukkolni. Sirva kísértte ki az egész falu őket. Elöl mentek a legények választottjaikkal, utánuk a szülők, majd az atyafiság.

Nem titokban, hanem mindenki szemláltára folyt a bucsuzás. Sok, sok ígérettel, édes csókkal váltak el egymástól, hiszen nincs abban semmi, hogy más is tudja, a mit ők éreznek;

nincs abban semmi, hogy más is hallja, a mit ők egymásnak ígérnek! . . .

— Megvársz?

— Meg. Isten engem ugy segítjen!

Még egy csók, még egy ölelés, aztán elválnak hosszú, hosszú időre.

Bokor Laczi csak most, hogy elvált kedvesétől, látja, hogy mennyire szereti.

— Ha másé lenne, — szól egy jó pajtásához, — megölném azt az embert!

— Hát Lidit?

— Rá nem tudnék kezet emelni soha! . . .

S öklével két nehéz könyecseppet törül ki szeméből. A leányok elhatározták, hogy nem mennek tánczba, míg a kedvesük vissza nem jön.

Talán akad egy közöttük, a ki meg is tartja az ígéretet! . . .

Hanem, hogy egy se lett halványabb, egy se lett soványabb, azt merem állítani. Legfeljebb a dal lett szomorubb mely ajkukról tova szállt az eltávozott felé . . .

A faluban egyszer furcsa hír futott szájról-szájra.

A módos Kallos Pált fatolvajságon kapták az urasági erdőben.

— Iszen nem első eset, hogy a tilosban jár, — mondogatták, — csak még nem kapták rajta. De hát addig jár a korszó a vizre, míg nyakatörök. No, most a gógös, alattomos ember-

nek is majd csak a nyaka szakad! Rá megyen a kőháza s még ugy lehet, a földje is . . .

Aztán látták bejárni az udvarba, majd az ispán ur nézett be hozzá elég sűrűn.

A dolog mind csak haladt, a kőház sem ment el, a földjei is meg voltak, csak az ispán járt mind gyakrabban Kallósékhoz.

A fonókban összedugták a fejüket az asz szonyok és ugy suttozták:

— Már ki hitte volna! Olyan tisztességes leánynak látszott! A kezemet is a tűzbe tettem volna érte!

— Egészen gyermek!

— Az ám! Az apja leánya. Lehetett látni előre.

— Szegény Bokor Laczi!

Es egy napon végigfutott a hír a falun, hogy Kallós Lidinél megérkezett a gölya . . .

Laczinak az öreg néneje mondta el a városban a szomorú ujságot.

Az erős legény ugy megrázkódott a hírtől, mint a nyárfalevele, ha szél fut rajta végig, aztán oda rogyott a földre és zokogott keservesen.

— Megölm! — ordított fel nagy fájdalomában, — megölm, a ki az életemet megrontotta!

— Az ispán! . . .

A legény aztán az egész hátralevő idejét e gondolatokkal töltötte, hogy neki nagy számadása van az ispánnal.

Mikor kiszabadult, a leánynak felé sem nézett. Ha ott ment el a házuk előtt, gyakran hallotta

nyira világos, hogy a képleges kifejezések helyett egész nyíltan kimondhatjuk, miszerint az általános szavazati joggal és az urak által elnyomott zsellérek ügyével kaczerkodott fiatal politikus, Csanádmegye jövődöbeli reménye, ez idő szerint néppárti politikát csinált a csanádmegyei tisztikar tekintélyének rovására, holott maga is tisztviselő lévén, tudnia kellene, hogy sokkal könnyebb a hatósági tekintélyek kompromittálása által rendet bontani, mint azt azután felépíteni.

Ugy látszik, hogy a terrorizmus, a megpuhítás, a demagógiának ezen bevált módszere ellenállhatlanul kecsegtette a nagyratörő fiatal embert s annyira beleéltte magát szerepébe, hogy főjegyző létére már *rendeletek kibocsájtására* vélte magát feljósztatva a járási szolgabírákkal szemben, miként a megyegyűlésen tartott beszédében ő maga mondja el az ámuló hallgatóknak.

Kissé lassabban a testtel! A legutóbbi közgyűlés viharos kavardása tanusítja legjobban, hogy az ifju tisztviselő, ki idővel — ha kiforrja magát — igen használható tényezője lehet a közéletnek, ma még korán vállalkozik a vezérszerepre és nagyon helytelenül cselekszik, hogy közveszélyes politikai áramlatok segélyével véli hajóját tova vitettetni. Valóságban Csanádmegye fiatal főjegyzőjének egész eddigi szereplése nem mondható szerencsésnek és legjobban jellemezhető azon klaszszikus szavakkal, melyeket a főjegyző említett beszédéből idézünk:

„Az egész dolog azt a benyomást teszi, hogy gyerekek játszottak nagy dolgokkal, most a dolgok lettek kicsinyek s a gyerekek nagyok.“

A földmivelési vita.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 17.

A szabadelvű-párt részéről *Piukovich* József kezdte meg a mai vitát, éppen nem szabadelvű irányban vitatva a hitbizományi intézmény üdvös voltát.

susogni azt az apró jószágot, melynek életéért neki egy rettenetes számadást kell végeznie. Önmagát is elveszti vele, jól tudta; de meg kell lenni, másként nem volna nyugalma sem ezen, sem a másvilágon.

Láttuk, hogy teljesítette fogadását.

Nem sok vallatás kellett, a legény elmondott mindent őszintén, szinte erővel rontotta magát, a mikor feltett szándékáról beszélt. Ha most nem, hát máskor tette volna meg, de hogy megtette volna, annyi bizonyos.

E vallomásra nagyon kevés volt az öt év, a mit reá mértek büntetésül.

Kallós uram ezalatt sokat betegeskedett s majdnem haldoklóban volt, mikor a legényt elítélték. Kérve-kérte a bírakat, hogy engedjék meg, hogy a legénnyel beszéljen, e nélkül nem tud meghalni nyugodtan.

Megengedték és beszélt olyan dolgokat, hogy a legény erős feje majd megzavarodott belé.

Ő volt az oka mindennek. Alku szerint ment. Hogy megmentse becsületét, eladta leányát. Hiába kért, könyörgött Lidi, nem volt irgalom. Megverte, bezárta... Ő maga eresztette be hozzá az ispánt. — Isten úgy legyen irgalmas hozzá!...

És öt év múltán, mikor kiszabadult Laczi a fogságból, a falusiak nem akartak hinni a fülüknek, mikor végigjárta az a hír az egész falut, hogy Bokor Laczi elveszi Kallós Lidit.

— A gazdaságáért veszi, — szölt egyik. — Nem a! Annyira szereti, hogy mindent megbocsátott, vagy tán nem is a leány oka!

Ki tudja, melyiknek volt igaza?...

Az agráriusok nagy figyelemmel hallgatták s végül megéljeneztek.

Bartha Ödön volt a következő szónok, aki felelevenítette az *Egan*-ügyet is. Erről lapunk más helyén tudósítunk. Végül kijelentette, hogy a költségvetést nem fogadja el.

Makkfalvay Géza a lótenyésztésről beszélt igen kimerítő módon és szünet után általános érdeklődés és figyelem mellett gróf *Tisza* István szólalt fel.

Részletes tudósításunk itt következik:

*

Elnök: Tallián Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter Plósz Sándor igazságügyi miniszter és Cseh Ervin horvát miniszter.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

A földmivelésügyi költségvetés.

Piukovich József: A latifundiumokról és hitbizományokról szólva kijelenti, hogy nem tartaná igazságosnak a hitbizományok eltörlését, mert az jogfosztás volna. A nemzetgazdaság szempontjából a takarékoskosságot kívánja. Az emberek, sajnos, nem képesek arra a megtapasztalásra, hogy életszükségeiket a minimumra szorítsák.

Nagy férfiaknak, mint *Kossuth*nak, *Deák*nak, stb. személyes kiadásai alig-alig voltak. Az a nemzetgazdasági szempont lebeg előtte, hogy mindenki munkássága révén gyarapodjék, nem pedig a hirtelen meggazdagodás spekulációja útján.

A gazdasági harcban két fontos dolgot tart szem előtt: a gazdasági szakoktatást és a szövetkezeteket. Arra kéri a minisztert, hogy a gazdasági szakoktatást minél nagyobb mértékben fejlessze. A szövetkezetek jelentőségét annak erkölcsi alapjában látja. A mellett azt hiszi, hogy nemzetiségi vidéken is nagy előnyei lennének. Teljesen osztja *Vészi* ama nézetét, hogy a nemzetiségi eszme — mely forrongásban tartotta Európát egy századon át — el fog mulni, de megmarad bennök a szabadság iránti szeretet. Be fog következni az értelmiség tudata s akkor ragaszkodni fognak a magyar államhoz. A költségvetést elfogadja. (Élénk helyeslés jobbról. Igen sokan üdvözlik.)

Bartha Ödön: A hitbizományokról több vélemény hallott e vita során s így szükségét érzí annak, hogy kijelentse, mikép a hitbizományok megszüntetését kívánatosnak tartja éppen nemzeti szempontból, de legalább annak korlátozása kimondandó volna s itt többet kér,

mint a mennyit már maga a miniszter is megígért. Támadja ezután a minisztert a genfi lobogóról tett kijelentéseiről, elismeri ugyan, hogy a miniszter szabadelvűségéről bizonyosságot tett, de afféle kijelentésekkel, mint a minöket a miniszter az agrárérdekek szempontjából mondott, csak elidegeníti magától a pártja liberális részét, mert velök szemben igazságtalan is volt. Nagy elismeréssel emlékezik meg a miniszter beszédének ama paszszusára, a mely az Ausztriával való kiegyezésről s illetve az állatforgalomról szólott, hogy t. i. a kiegyezés vagy azzal áll, vagy bukik. (Helyeslés.) Csak az a baj, hogy mintha az osztrákok rögtön felelni akartak volna, visszhangként, egy határozatot hoztak a magyar állatkivitel ellenében. (Tetszés a szélbalon.) Meglátjuk majd ki lesz a győztes. A költségvetést nem fogadja el.

Makkfalvay Géza: Hosszabban beszél a lótenyésztésről. Sokkal helyesebbnek tartaná, ha az állami méneseket nem katonai, hanem polgári kezelésbe vennék. De ha már katonai kezelés marad, akkor fel kellene emelni a kezelők fizetését, hogy nagyobb kedvvel és ügybuzgósággal szolgálják a hazai állattenyésztés és lóemelés fontos ügyét. Történelmi adatokból igazolja, hogy a magyar lovak egykor páratlanok voltak kitartásban, gyorsaságban, szépségben és erőben és a most beállott hanyatlásból gondos vezetés és kezelés mellett gyorsan ki lehetne emelkedni. A költségvetést elfogadja. (Élénk helyeslés.)

Elnök az ülést öt perczre felfüggesztette.

Tisza István beszéde.

Gróf *Tisza* István. Csupán néhány észrevételt akar tenni. A telepítésre nézve megjegyzi, hogy helyesli e tekintetben a miniszter álláspontját. Csakhogy azt kénytelen konstatálni, hogy a telepítés ma már nem folyik oly gyors tempóban, mint régebben, de nem is folyhatik, mert változtak a viszonyok. Hasonló súlyt fektet a telepítés mellett a birtokváltásokra is és itt állami közvetítést szeretne arra nézve, hogy a mikor magyar birtokok kerülnek újra, az állam ügyelne arra, kiknek kezébe kerülnek azok a birtokok. Az a szomorú tapasztalata és meggyőződése, hogy a mig itt a telepítésről gondoskodunk, addig napról-napra fogynak és hanyatlanak a magyar birtokok. (Igaz. Ugy van!)

Ami a hitbizományokat illeti, azt hiszi, hogy az egyes nézetek közötti különbségeket igen könnyű volna elhárítani, mert különben is csekély eltérések vannak. Lehetne pl., hogy ott, a hol tulságos sok a kötött birtok, a birtokos

A párisi világkiállításról.

— Érdekes látványosságok. —

Nemsokára megnyílik a kiállítás, a melyről már évek óta beszélnek és a melyre világszerte készülődnek. Az egész világ megjelenik a versenytéren; minden nemzet bemutatja mivelődésének, kincsének, tudományos és gazdasági haladásának a legjavát és igyekszik kitenni magáért, midőn arról van szó, hogy a 16-ik század vívmányait bemutassák.

1892. július 12-én bocsátott ki a köztársasági elnök egy rendeletet, a melyben felszólítja kormányát és a törvényhozást, miszerint az 1900-iki párisi világkiállítást készítsék elő és a szükséges előmunkálatokat kezdjék meg. 1896. június 13-án keletkezett a kiállítási törvény és ugyanakkor kezdtek meg a munkálatokat. Négy év az óriási munkálatok keresztülvitelére valóban nem hosszú idő és mégis úgy látszik, hogy a megnyitás napjáig elkészülnek a gyönyörű építészeti alkotások, az érdekes és eredeti pavillonok, a melyeken a munkások ezrei dolgoznak.

Alig, hogy a kiállítás eszméje fölmerült, rögtön avval a kérdéssel kezdtek foglalkozni, mi legyen az eredeti új ötlet, a mely a nézőket és látogatókat messze földről vonzza, mi legyen 1900-nak az Eiffel tornya. A 300 méter magas vasból készült torony, a világ legmagasabb építészeti alkotása és eseménye, az u. n. „Clou“, mi lépjen most ennek a helyére. Sok ezer meg ezer ember ajánlott különös, furcsa és részben bolond terveket a kiállítás igazgatóságának, de egyik sem volt olyan, a mely oly nagy sikert és föltűnést ígért volna, mint

az 1889-iki hatalmas vasóriás. Ezt most sok mindenféle érdekes látványosság fogja helyettesíteni.

Egyik igen eredeti alkotása a francia mérnöki tudománynak ezuttal a „III. Sándor-híd“, mely a Szajján épül és a mely egy hatalmas, 100 méternyi nyílású elliptikus aczélívből áll; a simitott fém úgy ragyog a napsugárban, miként a ezüst; a híd felső része pedig építészeti és művészeti szempontból valóságos remekmű lesz.

Nagyon szellemes ötlet a belépti kapuknak a terve is, amennyiben azok a világ leg-hiresebb kapuinak a másolatai. Ott fogjuk látni a moszkvai Kremlnek „Szent kapuját“, a toledoi „Napkaput“, a „Római kaput“, Trierből a basdi „Szent Pál“, a londoni „Szt. János kaput“, a Nesle Blondel építész után elnevezett tornyot, a kairói győzelmi kaput és adelhi kaput. Ezek a különböző építészeti érdekességek együtt rendkívül festői látványt fognak nyújtani és a czélnek is igen jól megfelelnek, amennyiben 60.000 ember léphet be ezen egyszerre a kiállítás területére.

Redus, a brüsszeli szabad egyetem nagy tudományu földrajztanára óriási földgömböt tervez, a melynek felülete domboru lesz és igen jól fogja ábrázolni a földnek hegy és vízrajzát. Felhúzó gépek viszik az embert Észak-Amerikába, vagy Svédországba és ott azután fölfedezhet egy ajtót is, a melyen át bejuthat a gömb belsejébe, a hol exotikus vidékeknek a lakóit, intézményeit, mulató helyeit, stb. láthatja.

Alési ur találmánya a Maréorama is sok nézőt fog vonzani. Ez egy a hajó fedélzetéhez

megegyezésével birtokcsere álljon elő, a mi részben a kérdést megfejtené. Hogy milyen csekély az egyes álláspontok között az eltérés, bizonyítja a Beksics könyve is és abban a hitbizományok kérdése. Elvi fejtegetéseivel nem mindenben ért egyet, de ami a hitbizományoknak hegyes, erdős vidékekre volt átvitelét illeti, ez már megegyezik a miniszter és a szülő nézetével is. (Élénk tetszés.)

Ezután az ipar fejlődéséről és az őrlési forgalomról beszélt, folytonos éljenezések közt.

További beszédében kifejtette, hogy az őrlési forgalom beszüntetését a magyar buzára károsnak tartja. A külföldi buzabehozattal szemben nem zárkóznék el belföldi vámvonal létesítésétől sem. A borra, gabonára, gyapjura nézve is össze kell minden érdeket egyeztetni. A kereskedőnek bizalommal kell lennie a földművelési miniszterhez, a gazdának pedig a kereskedelmi miniszterhez. (Zajos helyeslés és éljenezés, a szónokot számosan üdvözlük.)

A meghosszabbított ülések.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter válaszolt a petroleum-kartell ügyében tett interpellációra. Válaszát tudomásul vették.

Következett végül a szavazás a miniszterelnök azon indítványára, hogy a Ház üléseit délután 3 óráig hosszabbítsák meg.

Kubik Béla azt tartja, hogy ha reggel 9 órától délután 2-ig tartatnak az ülések, az teljesen elegendő.

A többség elfogadta a *miniszterelnök* indítványát s így már hétfőtől kezdve délután 3 óráig fognak ülésezni a képviselő urak.

TAVIRATOK.

Az osztrák képviselőházból.

Bécs, márcz. 17. (Saj. tud. távirata.) A képviselőház mai ülésén Wolf felszólítja az elnököt, hogy a petíciók fölött a házszabályok értelmében rendelje el a névszerinti szavazást

Az elnök nyugalomra inti Wolf képviselőt.

A ház azután elfogadja Wolf képviselőnek azt az indítványát, hogy tegnap benyújtott petícióját, a melynek a gyorsírói jegyzőkönyvbe való felvételét megtagadták, utasítsa az iparügyi bizottsághoz.

hasonló szerkezet lesz, a melyen egész nyugodtan állva a tengeri utazásnak minden szépségét és varázsát élvezhetjük. Himbálózni fog vélünk, akárcsak az oceán hullámain és a legszebb tengerpartok vonulnak el szemünk előtt.

Nem messze innen egy tornyot látunk, mely magasan nyulik a levegőbe, de csakhamar süllyedni kezd és mind alacsonyabb lesz, összehúzódik épen úgy, mint a messzelátó. Most belépnek emberek és ezekkel ismét fölemelkedik lassan, méltóságosan, megfordul óvatosan a sarkvasakon és leteszi a bátor utasokat a Szajna másik partján.

Szczepanek, a híressé lett lengyel tanítónak messzelátóját Párisban a kiállításon fogják először bemutatni, valamint itt lesz látható az optikai palotában az óriási látcső is, mely 240.000 frankba kerül, mely tizezrszeresen nagyit és 200 tonnát nyom.

Az óriási aquárium a tenger világát és életét fogja bemutatni lehetőleg teljesen és közelében befordulhatunk lehelni a jégből készült vendéglőbe, melyet mesterségesen óvnak majd a nap olvasztó sugaraitól.

Belépünk egy házba és azt hisszük, hogy a jeges korcsmában talán kissé sokat ittunk, mert ime minden tótágast áll; mi fejünkön járunk, az asztal a szoba mennyezetéről lóg lefelé és ha kinézünk az ablakon, ott is minden felfordult. Ezt az optikai csalódást sok száz tükrös ügyes elhelyezésével érik el.

Az automaták világában és századában ezekről az ördögös masinákról sem feledkeztek meg: egy auto elektro-polyphon, melyet egy olasz bácsi 80,000 darabból állított össze, a leg-

Deyn képviselőnek azt az indítványát, hogy a kőszén fuvardíját az államvasutak szállítsák le, első olvasás nélkül a vasutügyi bizottsághoz utasítják.

A ház azután áttér a napirendre, vagyis az adóügyi bizottság jelentésére arról a törvényjavaslatról, a mely a trieszti és környékbeli épületek házbér- és 5 százalékos tisztahozadék-adójának progresszív emelésének felfüggesztését meghosszabbítja. A jelentést vita nélkül elfogadták.

Az iparügyi novella letárgyalása után elnök az ülést *váratlanul berekesztette* ama kijelentéssel, hogy a legközelebbi ülés napját *írásban közli* a Reichsrath-tal.

Az orosz mozgósítás.

Konstantinápoly, márcz. 17. (Saj. tud. táv.) Két orosz katonai kerület tartalékosainak behívása, a melyet időközben különben abbahagytak, a Moszkva és Kiev között tervezett hadgyakorlatokra és a csár Livádiába való utazása alkalmából tervezett disz-szemlére vezetendő vissza.

A brazilai forradalom.

London, márcz. 17. (Saját tud. táv.) A *Times*-nak jelentik Buenos-Ayresből 16-iki kelettel: A kormány csapatokat küldött ki Entre-Rics tartományba. A forradalmi mozgalom, a mely ott kiütött, csak néhány politikai strébernek a csinyje, a kik magukhoz akarják ragadni a kormányt, hogy pénzvágyukat kielégíthessék.

Kina halad.

London, márczius 17. (Saját tud. táv.) A *Times*-nak jelentik Honkongból 16-iki kelettel: A tonkingi sajtó erélyesen követeli, hogy Franciaország anektálja Kvangtunt és Thunnamot s annak a reménynek ad kifejezést, hogy *Pichou* pekingi francia követnek a határvidéki konzuláris hivatalokkal való tárgyalása haladni akaró politikának a jele.

bonyolultabb és legnehezebb hangversenyzenet fogja játszani.

Egyik történelmi csoportban a ruházat, a costume fejlődését és átalakítását fogjuk tanulmányozhatni, a régi Páris teli emlékekkel költészettel és legendákkal pedig visszavarázsolja élénk az elmúlt időköt. A pavillonok közül az lesz a legnagyobb és a legérdekesebb, a melyben az elektromosság, a villamoserő üti fel tanyáját. 1275 láb hosszú és 250 láb széles és tiszta üvegből készül. Képzeld el azt a tündéri látványt, midőn a villamos fény sugar külbögző színű üveg-kristályokon fog visszaverődni és a legérdekesebb színtörési tüneményekben gyönyörködhetünk; ez a szószeres értelmében kápráztató lesz. Nem kevésbé érdekes lesz a vizipalota számtalan vizesével és a legkülönbözőbb szökőkutakkal.

Az Eiffeltorony a kiállításra új ruhát öltött; alja narancsszínű, a felső emeletek pedig arany-sárgák és 8000 villamos lámpa fogja este fénytengerével elárasztani. A Trocadéroval sodronypálya köti majd össze a vasóriást és kosárban ülve megteheti az utat a levegőben a Trocadérotól a torony-csucsáig.

A régi Alexandriát is megnézzük, valamint kíváncsiak leszünk arra is, milyen lehetett Andalusia a moórok idejében. Annál is inkább nézhetjük meg mindezeket, a mennyiben mozgó járdán juthatunk el egyik pavillontól a másikig. Mi ugyanis nyugodtan állunk és alattunk automatic, önműködőleg halad a járda s nekünk csak le kell lépnünk, ha valamelyik épületbe akarunk menni.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 17.

Roberts lord büszkén jelenti egy tegnapi keletü táviratában, hogy Bloemfontein és Fokváros között helyreállította a vasuti összeköttetést. Ezt a kétségtelenül jelentékeny sikert a buroknak köszönheti, akik olyan sietve hagyták el az oranjei fővárost, hogy vasuti berendezéseik nagy részét épen, érintetlenül hátrahagyták az angoloknak. Ez sokkal nagyobb veszteségük a buroknak, mint az, hogy vissza kellett vonulniok. Bloemfonteinre is csak egy várost veszítettek — habár nagy jelentőségű is. Ellenben a Fokvárossal való könnyű vasuti összeköttetés igazán és teljesen kiszolgáltatja Oranjet az angoloknak. A hadsereg ellátása, segítőcsapatok utána szállítása most már könnyű munka. A vasut nagy hatalom a háboruban: akinek vasutja van, az már ur azon a földön, amelyet a tüzzemü szörnyeteg füstölve, kattogva biztos haladással hasít át nappali fényben, éjjeli sötétségben.

A vasuti vonal helyreállítása egyszerre szintén semmivé tette a burok védelmi harcának sikerét. A mig a támadó nagy seregei nélkülözésnek, lerongyolódásnak, löszerei teljes elhasználásának voltak kitéve, addig a védelmi-guerilla harcz sikere majdnem biztosra volt vehető. Abban a pillanatban a támadó fél van már előnyben, s a mi ebben különösen le-
verő lehet a burokra az, hogy ők maguk az okai ennek fölénynek. Lassu mozgásukkal, halogatásukkal maguk juttatták az angolok kezére a legfélelmetesebb harci segítőjét a modern háborúnak: a vasutat.

Mai távirataink a következőket jelentik:

London, márczius 17.

Roberts lord tegnap a következő táviratot küldte Bloemfonteinből a hadügy-miniszteriumnak: *Pole-Carew* Springfonteinbe érkezett. Ezzel tényleg helyreállt a vasuti összeköttetés Bloemfontein és Fokváros között. Kiáltványom itt jó hatást keltett. Néhány száz burgher késznek nyilatkozott arra, hogy a fegyvert leteszi és visszatér foglalkozásához. Egy bázutóföldi biztos azt jelenti, hogy 800 bloemfonteini burgheres egy aliwalnorthi csapat le akarja tenni a fegyvert, a mint megtudják a proklamáció tartalmát.

London, márczius 17.

A *Daily Telegraph*-nak jelentik Fokvárosból e hó 15-iki kelettel illetékes helyről, hogy a bur foglyokat további intézkedésig a csapat-szállító hajókon fogják tartani. A *Standard*-nak jelentik Liszabonból tegnapi kelettel, hogy egy 70 tisztből és 712 legényből álló portugál csapat Laszabonból Lourenco-Marquezebe ment.

London, márczius 17.

A *Reuter*-ügynökségnek jelentik Bethuelieből: *Gatacre* hadoszlopának 16 csatárja Springfonteinbe érkezett. Maga a hadoszlop utánuk jön.

London, márczius 17.

A hadikölcsön aláírása összesen 236 millió font sterlinget, vagyis öt és fél milliárd koronát eredményezett.

London, márczius 17.

A burok a Waal-folyó mellett sánczokat építenek. Rendkívül erős pozíciókban várják az angolok támadását.

London, márczius 17.

A *Daily News*-nek jelentik, hogy *Mayer* Lukács tábornok és *Salzburger* a parancsnokságról lemondottak s mindketten hazatartak birtokaikra gazdálkodni.

(Ilyforma hirt Joubert fővezérről is táviratoztak már az angolok. Joubert pedig ma is ott van a Biggars hegyi nagy táborban s ismét fenyegeti az ellenséget. Ez az újabb két „lemondás“ valószínűleg szintén csak — jámbor óhaj Roberts lord seregében.)

London, márczius 17.

A transzváli amerikai konzul Pretóriából New-Yorkba utazott. Ugy hirdik, hogy ez az utazás fontos diplomáciai misszióval van kapcsolatban.

London, márczius 17.

Krüger elnök e hó 13-án Bethuliában proklamációt adott ki, melyben egész Oranje-t Transzvaalhoz annectált államnak nyilvánította.

Ladysmith, márczius 17.

Natal és Oranje határán, a Van Reenen, Tintva és De Beers sárkányhegyi szorosoknál hatalmas bur csapatok állanak. Az előcsapatok Bullernek Ladysmith felől érkező hadosztályával már összeütköztek.

Bleomfontein, márczius 17.

A burok felkérték a pápát is az intervenczióra. A pápa a béke érdekében sajátkezűleg fog levelet írni Viktória királynőhöz.

Ismét Egan.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 17.

A képviselőház mai ülésén Bartha Ödön volt iratkozva a beszélni akarók közé. Miután Bartha közlőre ismeri a ruthén akciókat, pikantériákat vártak tőle az Egan-ügyben. Az egész folyosó betódult, hogy meghallgassák, mit mond Bartha?

Eleinte a hitbizományok káros voltát fejtegette, még pedig igen helyesen s aztán tényleg rátért a ruthének dolgára, a melyről sok érdekességet mondott el. A szangvinikus Rakovszky minduntalan zavarni akarta ugyan, de a harcias szónok talpraesetten vágott vissza és így Rakovszky volt az, a kin mulatott a Ház.

Bartha Ödön, miután előadta mondókáját a földművelési költségvetésről, rátért a ruthén akcióra, melynek — úgy mond — egyik lelkes hive és kezdeményezője. Felhossa az Egan „szerencsétlen kirohanását“, a melynek semmi értelme és semmi szüksége sem volt különösen abban a testületben, a hol az akciónak nemcsak barátai, hanem irigyei, passzív szemlélői is voltak. Az a szerencsétlen kirohanás csak arra volt alkalmas, hogy oly szenvedélyeket keltsen fel, a melyeket felkelthet az, a ki azokért a felelősséget elvállalja, de semmiesetre sem jogosult erre egy hivatalos személy, a ki előtt az egész ország érdekei kell, hogy szem előtt lebegjen. (Helyeslés a szélbalon.)

De mi történt azután? (Halljuk!) A miniszter ezt nagyon helyesen elítélte, visszanyerte az akció hivatát és barátait és ekkor akadnak képviselők, a kik, hogy elriasszák a lelkesedőket, felekezeti kérdést akarnak csinálni ebből az ügyből, a melyet párt és felekezeti különbség nélkül felkarolt eddig mindenki, mert ez a magyar állameszme ügye.

— Az ám. zsidó-kérdés — szól közbe Rakovszky.

— Soha ebből senki nem csinált eddig zsidó-kérdést — vágott vissza Bartha. — Hiszen ha az ottani zsidók ellene is vannak a ruthén akciónak, az csak tudatlanságból történik, mint a hogy ez bebizonyult a szövetségek kérdésénél is.

Szólo barátja és hive a szövetségeknek. Addig, a míg a zsidók azt hitték, hogy ezeket

ellenük állítják fel, ellenségeik voltak, mihelyt felvilágosították őket arról, hogy ez az ő saját érdekekben is van, megszűntek a szövetségek ellenségei lenni. Ott tehát zsidókérdés nem volt, mert a zsidók ott is hazafiasak, kifelé nem gravitálnak, ellenben veszedelmesek a beözönlő zsidók, a kik ellen mindent el kell követni.

Hiszen azok nagy részét, a miket Egan jelentésében a bevándorlókról elmondott, ő maga (Bartha) megírta egy memorandumban, a melyet a pénzügyminiszternek adott be, — pedig hát róla csak senkisémondhatja, hogy antiszemita.

— Nagy kopé vagy te, Odön! — szól közbe újból Rakovszky, élénk derűtség között. Arra kéri végül Bartha a képviselőket, hogy ha felvilágosítást akarnak a ruthén akciónak, forduljanak egyenesen a földművelésiügyi miniszterhez, a ki szívesen megadja az információkat, s amelyekből a valóságról mindenki meggyőződhetik.

A megyei irnokok kérelme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 17.

Az utóbbi időben gyakran esett szó a vármegyei irnokok sanyaru helyzetéről. Számtalan panasz hangzott fel az irnokok részéről, hogy ugyszólván lehetetlen a mostani díjazásuk mellett megélni. Az orvoslás azonban elmaradt. Legutóbb neveltségesen kicsiny: 120 forintnyi lakbérük felemelését kérték s az ez ügyben a belügyminiszterhez történt felterjesztésnek sem volt fogantja.

Most, hogy a belügyminiszter tekintélyes összeget bocsátott a vármegyei törvényhatóság rendelkezésére a tisztviselők és egyéb személyzet javadalmazásának emelésére, az irnokok kérelmet intéznek a törvényhatósági bizottsághoz, hogy róluk se feledkezzenek meg. A kérelem így hangzik:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!
Méltóságos Főispán Úr!

Abból az alkalomból kifolyólag, hogy a nagyméltóságú Belügyminiszter Úr a vármegyei tisztviselői, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzetének javítására közel 7000 frtot bocsátott rendelkezésére, azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk a vármegye tekintetes törvényhatóságához, kegyeskednék akkor, midőn fenti összeg elosztása fölött rendelkezik, nagybecsű figyelmére méltatni azon körülményt, hogy a vármegye központi irnokai a legutóbbi fizetésemelésnél is oly mostoha sorsban részesültek, hogy kénytelenek voltak nyomban utána és azóta már többször ismételt lakpénzüket emelését kérelmezni s ezen ügyben a vármegyei törvényhatósága m. évi február 28-án tartott ülésében 352. kgy. sz. alatt is már határozott akként, hogy lakpénzünk 200 frtra emeltessék fel s ily irányban a nagyméltóságú Belügyminiszter urhoz felterjesztést is tett s hogy mindennek dacára lakpénzünk mégis csak 120 frt (azaz: százharminc forint) maradt, annak magyarázatát abban adták tudunkra, hogy az általam pótvavadalmazás, melyből lakpénzünk kiegészítését kértük, kérésünk teljesítésére elégtelen.

Most azonban, midőn végre maga a nagyméltóságú Belügyminiszter ur a hozzá közvetlenül általunk legutóbb előterjesztett kérvényünkre oly tekintélyes összeget bocsátott a vármegye rendelkezésére, engedje meg nekünk a tekintetes törvényhatóság, hogy azon reményünknek adjunk kifejezést, miszerint bölcs belátásával akként fog intézkedni, hogy jogos és igazságos és valóban méltánylást érdemlő kérelmünk ezáltal meghallgatásra talál, annyival is inkább, minthogy ezt a 352/99. kgy. szám alatt hozott határozat is elég világosan indokolja, panaszaink gyökeres orvoslást nyernek s végre nekünk is meg lesz adva a mód a megélhetésre.

Kérésünk alázatos ismétlése mellett vagyunk a tekintetes törvényhatóság alázatos szolgálói Arad, 1900. márczius 17.

a vármegyei irnokok.

Eddig a kérelem, melyet hétfői rendkívüli közgyűlésén fog tárgyalni a vármegyei törvényhatóság.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Vén bakkancsos és fia a huszár, népszimű. Este: Eszter, melodráma. (Páros bérletszünet.)

Hétfő: Vasgyáros, szimű. Lőrinczy Erzsike felléptével. (Páratlan bérlet.)

Kedd: Faust, opera. Lejo Lili felléptével. (Páratlan bérletszünet.)

Szerda: Rigoletto, opera. Lejo Lili felléptével. (Páros bérletszünet.)

Csütörtök: Rosenkranz és Gildenstein, vígjáték. (Páros bérlet.)

Péntek: Traviata, opera. Lejo Lili felléptével. (Páratlan bérletszünet.)

Szombat: Az ember tragédiája, dráma. Tóvölgyi Margit felléptével. (Páratlan bérlet.)

Vasárnap: Délután: Udvoška, operette. Este: Az ember tragédiája, dráma. Tóvölgyi Margit felléptével. (Páros bérlet.)

* Lejo Lili Aradon. Lejo Lili, a kiváló ének-művész hétfőn este érkezik Aradra. Első fellépte kedden lesz a Faust operában, melynek Margitjával minden színpadon igen nagy sikert aratott. A legkiválóbb zenekritikusok kiemelték, hogy megragadó csengésű hangjának varázsában a Gounod Margitja erővel és bájjal érvényesül. Nem a Geote, hanem a Gounod Margitja az, melyet játéknak sok és mégis egybeolvadó realistikus árnyalataival igazán drámaivá tesz. Az egyik bécsi lap zenereferense, mikor a bécsi operában vendégszerepelt, hosszasan méltatva Lejo Lili ének-művészetét, azt írja róla, hogy a hangvétele legfejlettebb technikájával való koloraturéknél mindig megszólaltatja a léleknek azt az érzését, melyet az adott helyzet szül. Épen azért, ha az udvari színházakban mindig a művészet teljeségét adnák a művészek, Lejo Lili előadását egyszerűen „udvari színházi“ jelzővel kellene illetni. Miután a művész csak hétfőn érkezik meg, a szintársulat kedden próbál vele Faustból és Rigolettóból. Ez a két opera egymásután kerül színre páratlan és páros szünetben.

* Titánok. Ez a cime egy egyfelvonásos dramolettnak, melyet a jövő hónapban Aradon elő fognak adni. Szerzője tehetséges kolozsvári újságíró: Falk Richard. A hangulatos, versokban megírt darabot Kolozsvárt nemrég nagy sikerrel adták elő és legközelebb Debreczenben is színre kerül.

* Vendégszereplés. Hétfőn egy fiatal színész-nő mutatkozik be az aradi közönségnek, hogy tehetségéről ítéletet kapjon. Lőrinczy Erzsike a neve. Színésznő, mert atyja is színész. Ő maga az országos színészakadémiát végezte és Győrött működött nagyobb társulatnál. Nálunk A vasgyáros Clairjét játssza.

* A temesvári szintársulat mai gyűlésében egyhangulag tiltakozott a folyó hó 17-ére kitűzött színész-kongresszus megtartása ellen és elhatározta, hogy ép úgy, mint a miskolci szintársulat, tiltakozását körlevélben közli és hogy a szabályellenes kongresszusra — ha az mégis megtartatnék — képviselőket nem küld. Az országos színészegyesület tanácsa egyébként — mint lapunknak táviratozzák — ma körlevelet intézett az összes vidéki szintársulatokhoz, melyben kijelenti, hogy az ideai kongresszust közbejött okokból elhalasztja.

* Richter a bécsi községtanácsban. A bécsiek roppant sajnálják, hogy a magyar származású zseniális karmester bucsut vett a császárvároستól. Valami Böck nevű antiszemita városatyának a tegnapi bécsi községtanácsban az a gondolata támadt, hogy meginterpellálja ebben az ügyben Luegert. Ezt az alkalmat azonban a városatyja arra is fel-

használta, hogy kirohanást intézzen a bécsi liberális sajtó ellen, mely egyedüli okozója — az ő nézete szerint — annak, hogy Richter elhagyja Bécsset. Lueger válaszában kijelentette, hogy ő nem tartóztathatja Richtert Bécsben, de azt ajánlja a távozó dirigensnek, hogy ne hallgasson a bécsi liberális lapokra. Szóval Lueger ebben a válaszában sem hazudtolta meg önmagát.

* **Bécsi színészek Oroszországban.** A bécsi Carl-Theater operett személyzete ez évben újból kiment Szt.-Pétervárra. Idei vendégszereplésüket folyó hó 16-án kezdték meg a *Böregér*-rel.

* **Mesék a valóságról.** Sas Edétől, az újabb irodalom e kiváló tehetségétől verses kötet jelent meg a könyvpiacra. Sas az újabb irodalom egyik legtermékenyebb és legtehetségesebb munkása. A prózában, a költészetben és a hírlapirodalomban az elsők, a legjobbak között emlegetik az ő nevét már évek sora óta. — A hírlapírás robot-munkája mellett szinte napról-napra szerepel a fővárosi sajtóban tárczával és verssel, eltévelytve attól, hogy a fővárosi lapok kapva-kapnak az ő bravuros riportjain. Irt egy sereg könyvet: novellákat, költeményeket, regényeket. Új kötet, szebbnél-szebb versek gyűjteménye, mely valósággal ékessége az irodalomnak. A vidéki sajtó méltán büszkélkedhetik Sas Edével, aki megmutatta, hogy a vidéki szerkesztőség íróasztaláról is lehet dolgozni az országnak. A „Mesék a valóságról” Pósa Lajosnak van ajánlva. Sast ugyanis méltán fűzik a hála és szeretet érzelmei Pósa Lajoshoz, a hírneves költőhöz. Mert Pósa volt az, aki tíz év előtt megnyerte az irodalomnak Sas Edét s gyermekifjúnak irányt adott. A Mesék a valóságról, Singer és Wolfner kiadása. Ara 2 korona 40 fillér. A könyv ajándék gyanánt is kellemes meglepetésül szolgálhat mindenkinek, aki szeret elmerülni a költészet tiszta világában.

* **Az Oratórium-Egylet** folyó hó 19-én, hétfőn este 8 órakor próbát tart a Schreyer-konzervatóriumban. A tagok teljes számban kéretnek megjelenni.

Zsúr a városházán.

— A Kölcsey-estély. —

Arad, márczius 17.

Szép közönség gyűlt össze ma délután a városháza nagytermében a *Kölcsey-Egylet* felolvasására. A padosorokban, mint rendesen, elegáns hölgyek ültek, a kik élvezettel hallgatták végig a műsor minden egyes számát, a mi annál érdekesebb volt, mert a pódiumon csupa hölgyek szerepeltek.

Rubenescu Augustza urhölgy ült először a felolvasó asztalhoz. Egy kedves kis dolgot olvasott fel: a saját írását. A kis elbeszélésnek a *Főnyeremény* a címe. Élénk színekkel csezteli egy fiatal pár szerény hajlékának miliójét. A fiatal párnak sorsjegyei vannak és mindig azon reménykednek, hogy valamikor csak megütik a főnyereményt. Már maga a gondolat is örömet kelt bennük, fellegvárakat építenek, hogy ha kezükben lesz a főnyeremény, ezt, meg azt fogják megvenni, kocsit-lovat fognak tartani és uri módon élni. A nagymama ott az öreg karosszékekben egy kis ideig csak hallgatja a fiatalok álmodozását, de végre beleszól, hogy ha már Isten szerencséje feléjük fordul, a megnyert pénzt ne pazarolják el, hanem tegyék a takarékpénztárba, hadd kamatozzon. Persze, ez az ajánlat nem nagyon tetszik a fiataloknak, hiszen könyörtelenül eloszlatja az ő álmodozásuknak rózsás kódét . . .

Végre elérkezik a huzás napja és a fiatal pár nyert, de csak százötven forintot és nem a főnyereményt. Mit vegyenek a pénzen? Hosszas tanácskozás után kisütötték, hogy a nagymamának vesznek rajta egy szép csipkés selymekendőt. És a nagymama megörült a szép kendőnek, váltig simogatja a finom selymet és nagy kedvteléssel hallgatja annak lágy zizegését . . .

A kedves elbeszélés nagyon tetszett a közönségnek s írójának is bőven kijutott az elismerő tapsból.

A második szám *Kovács* Ilona urhölgy zongorajátéka volt. Ezen szám után is felhangzott a taps: a tetszés jele. Tanárával: *Szilágyi* Gyulával *Moszkowsky*tól játszott négykezes darabokat szép technikával, temperamentumosan. A zajos tapsokra egy csinosan előadott „da capo” darabbal felelt.

Székely Anna urhölgy, a szintársulat kiváló tagjának éneke következett ezután. Előadásra olyan darabot választott, melylyel ragyogtathatta hangjának erejét és érczét. A *Tannhäuser*-ből *Erzsébet* belépő dalát énekelte. Az egész közönséget megbűvölte a hatalmas hang, melytől csak úgy visszhangoztak a falak és az előadás melegsége, mely azt a nemes pátosszal telt áriát teljes szépségében és erejében tükröztette vissza. Így a mint hallottuk *Székely* Annát a pódiumon énekelni, a mint elfogott bennünket a nagyszerű hang iránti csodálat, egyúttal megszólalt bennünk a sajnálat szava, hiszen nemsokára elhagyja az aradi színházat ez a széptehetségű színésznő.

Az utolsó szám *Pintérné-Szép* Olga urnő szavalata volt. Jókainak a „Régi dal, régi dicsőségről . . .” című gyönyörű költeményét szavalta azzal a tüzzel, azzal a megragadó közvetlenséggel, melylyel mindig behálózza a hallgató szívét. A közönség tombolva követelt egy ráadást, de a művésznő, ki már eleinte rosszul létről panaszkodott, nem igen akart kilépni a dobogóra.

A rendezőség unszolására azonban mégis csak kiment a közönség elé és belekezdett a *Csók* defincziójába. Azonban már a harmadik sornál egyszerre a szívéhez kapott?

— Jaj, nem tudom tovább folytatni rosszul vagyok . . . — mondta s visszafutott a művészszobába.

A közönség nagyon megsajnálta a hírteletül rosszul lett művésznőt és csak nagynehezen, az izgató jelenet hatása alatt hagyta el a termet.

Midőn végre, hosszú idő után *P. Szép* Olga a városháza kapujánál várakozó kocsijába ült, az ott összegyűlt tanuló ifjuság lelkes éljenzéssel fogadta. Bizonyára jól eshetett ez a meleg óváczió a beteg művésznőnek.

A város deficijtje.

— A múlt évi zárszámadás. —

Arad, márczius 17.

Aradváros pénzügyi bizottsága hétfőn délután 4 órakor tartandó ülésén foglalkozik a múlt évi zárszámadásokkal, mely bizony szomorú tanuságot tesz a lefolyt esztendő gazdasági viszonyairól. Hü tükre ez a pénzügyi élet minden részletének, a rossz és jó jelenségeknek egyaránt, de sajnálatos módon, úgy, hogy a rosszról nagyobbára pozitív, a kedvezőről negatív értelemben hoz adatokat ez a zárszámadás.

Az esztendő minden keezezőtlen tünetéről tudomást vehetünk belőle: A megállott építési kedvűről, a lakberek hanyatlásáról, az ingatlan forgalom csökkenéséről, az állattenyésztés pangásáról.

Az előirányzathoz képest, a bevételi rovat végösszege jóval kisebb, a kiadások pedig nagyobb összeggel záródnak. A zárszámadások részletei különben a következők:

* **A bevételeknél** jelentékenyen kevesebb folyt be, mint előirányozva volt a földhasznabérekből, a város épületeinek béréből. Erdekes, hogy a *téglágetési díjknál* 3800 forintot tüntet fel

az előirányzat s 3139 frt 28 krral kevesebb, tehát mindössze *hét száz forint sem folyt be.* Ennek az *építés teljes pangása* volt az oka.

A legeltetési díjknál 1000 forinttal csalt az előirányzat, mit főképen a *sértésvész* okozott. Az ingatlanok átírás! díjánál 3100 forinttal kevesebbet vettek be, melynek okozója az ide eső értékek csökkenése, a forgalom hiánya volt. A helypénzszedésnél 1410 forinttal kisebb összeg folyt a város pánztárába.

A bevételi rovatban szerepel, mint előirányzat a városi fogyasztási illetek czimén 8573 frt és luxus-adó és behozatalivám czimén 6000 frt. Ezeket a miniszter nem hagyta jóvá s így e jövedelmek is elmaradtak.

A bevételek összesen 29.049 forint 49 krral kevesebb összegre mentek, mint előirányozva volt.

* **A kiadások** sok tételnél nagyobbak, mint az előirányzatban. Ennek oka a legtöbb esetben az, hogy az előirányzatnál *kevesebbet vettek fel, mint az előző években*, nehogy a pótdó, mely amugy is megnövekedett, még nagyobb legyen. Ez azonban így nem vált be.

A tulkiadások között szerepel a város épületeinek fenntartása 3568 frttal, az utcák tisztításának költsége 8369 frttal, a partművekre fordított összeg 1360 frttal, a tűzifa és szén szükséglet 1956 frttal, a vízvezetési díjak 2290 frttal. Ezekon kívül a szegényügyi kiadásoknál 2942 frt, a lelenc- és árvatartási költségeknél 1000 frt, a tisztii nyugdíj-alap fedezetlen kiadásainál 4266 frt az előirányzathoz mért többlet.

Az összes tulkiadások 29.987 frt 32 krt tesznek ki.

* A fenti két végösszegeből még nem állapítható meg a végleges eredmény, mert azt sok más dolog is komplikálja. Egyes kiadási tételekben az előirányzott kiadás kevesebb volt és pedig végösszegeben 12,355 forinttal, míg a bevételi rovatban is szerepelnek az előirányzathoz mért többletek, melyek összessége 20,866 forint.

Azonban ez a bevételi többlet csak a *papíron* van meg, mert nagy összeget tesznek ki a *leirt* községi adók és más jövedelmek. A papíron a községi adó 14,000 frttal több, mint az előirányzat, valójában pedig 16,000 forinttal kevesebb.

* Végso eredményben a zárszámadás *tekintélyes deficijtet* mutat. A város mindemellett megbillent költségvetését rázkódás nélkül állíthat. Vannak nagyszámu követelések, melyek, erős a remény, hogy befolyanak. Így többek között számít a város arra, hogy az elesett rágale-jövedelemért ígért kárpótlását megadja az állam.

A zárszámadást tekintve különben csupán egyik részről mutatkozik komoly jelenség. A *tulkiadás* a város fejlődésével járó természetes következmény, a *bevételek csökkenése* azonban ugyancsak gondolkozóra ad okot.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **A mérnökegylet közgyűlése.** Az aradi mérnök és építészegylet ez évi rendes közgyűlését holnap, folyó hó 18-án *vasárnap délután 3 órakor* tartja az egyleti helyiségben. A közgyűlés tárgysorozata az évi jelentéseken kívül a gazda, választmány és számvizsgáló bizottság választása, továbbá *Steiner* József rendes tag előre bejelentett indítványa a budapesti „Magyar mérnök és építész egylet”-nek üdvözlése tárgyában, az említett egyletnek azon buzgó működéséért melylyel a műszaki kamarák és mérnöki minősítési törvényjavaslat előkészítésén dolgozik. Ugyanazon indítvány egy állandó műszaki bizottság kiküldetését is javasolja közgyűlésnek, mely Aradváros és vidéken

műszaki ügyeit állandó figyelemmel kíséni és megvitadni lesz hivatva. Az egyeslet tagjait ez uton is meghívja a közgyűlésre az elnökség.

(*) Az aradi kereskedelmi testület rendes évi közgyűlése folyó évi márczius hó 25-én, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor fog Aradon, a kereskedelmi akadémia dísztermében megtartatni, mely közgyűlésre a testület t. tagjait ezennel tisztelettel meghívom. Napirenden áll: 1. A választmány jelentése a testület múlt évi működéséről. 2. A számvizsgáló-bizottság jelentése a testület 1899. évi vagyoni állapotáról. 3. Az 1900. évi költségeloirányzat megállapítása. 4. A számvizsgáló-bizottság kiküldése 1900. évre. 5. A békéltető bizottság tagjainak választása. 6. Netáni indítványok. Aradon, 1900. márcz 17. *Tedeschi* Viktor elnök.

(*) Az aradi zenekedvelők egyesületének választmánya folyó hó 18-án délelőtt 10 órakor a zenede helyiségében ülést tart, melyre a t. választmányi tagok ez uton is tisztelettel meghívotnak. Tárgy: a pénztáros jelentése. Az elnökség.

Apagyilkos földbirtokos.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 17.

A szatmári rémes testvérgyilkossághoz hasonló büntettről tudósít bennünket mohácsi levelezőnk távirata. Ha van a bűnökben fokozat, ez még a Papp Zoltánénál is iszonyubb, mert itt a fiu tulajdon édesapját ölette meg, hogy szabaduljon attól a tehertől, a melyet apja életbenléte a vagyon hasznélvezetében okozott neki.

Jakab József, baranyamegyei zurai földbirtokos az elvetemedett ember neve. Apja *Jakab* István még életében fiára ruházta minden vagyonát, de szöllejének hasznélvezetét halála napjáig fentartotta magának. *Jakab* József az utolsó időkben nagyon zilált vagyoni viszonyok közé jutott s szerette volna a szöllőt eladni, hogy pénzhez juthasson. Csakhogy senki sem akarta megvenni a hasznélvezet szolgálmaival terhelt ingatlant.

Szorultságában arra gondolt, hogy jobb volna, ha az apja már nem élne, akkor szabadon gazdálkodhatnék. De hát az öreg *Jakab* egészséges, erős ember volt, még sokáig élélhetett. A gonosz szellem ekkor azt sugta a fiunak, hogy erőszakosan tegye el láb alól atyját. És napról-napra erősebb lett benne a bűnös elhatározás, csak embert keresett hozzá, aki végrehajtsa, mert annyi gázság nem volt benne, hogy a maga kezével mert volna atyja élete ellen törni.

Vinczellérjét, *Csete* Istvánt bérelte fel az orgyilkosságra. Száz forintot fizetett neki és 1500 forintot ígért még a tett elkövetése utánra. Az öreg *Jakab* e hónap 7-én este vacsora után kiment az udvarra leülni. Alig ért ki, lövés dördült el és *Jakab* István hasán találva összeesett.

Gyorsan orvost hívtak, de hasztalan volt minden mentési kísérlet. A seb oly rettenetesen vérzett, hogy azt elállítani nem lehetett.

Jakab István halála előtt magához tért és megnevezte gyilkosát, a kit a lövés pillanatában felismert. A csendőrség ezen vallomás alapján *Csete* ellen megindította a nyomozást, de nem találta őt sehol, mert megszökött a községből. Harmadnapra végre *Gödölén* elfogták. A korcsában mulatott és szórta a pénzt, — a bérgyilkosság árát.

A letartóztatás nem is lepte meg. Bevallotta tettét és azt is, hogy azt *Jakab* József felbujtására követte el és hogy a ról *Jakab* felesége is tudott. Ennek

alapján azután *Jakab*ot és nejét is letartóztatták, s most mindhárom tettes a fogházban van.

Levithan Izrael,

vagy:

ki írta az „Eszter“ muzsikáját?

— Zöldi Márton nyilatkozik. —

Arad, márczius 17.

Rettenthetetlen bátor ember az a *Zöldi Márton*, a ki az *Eszter* című, „zsidó melo-dráma“ névre hallgató irodalmi és művészeti büntény — értelmi szerzője. Az után a kegyetlen lecsepülés után, a melyben része volt a tegnapi bemutatás után, nyilvánosan is megmerte vallani, hogy azt a darabot ő követte el, sőt — csodálatos — bizonyos jó kedvvel emlékszik meg az *Eszter* aradi szerepléséről.

Az este megjelenő *Magyar Szó* című fővárosi ujságban jelentkezik *Zöldi Márton*, mint az *Eszter* körül érdekelt személyiség. *Lucián* néven *Levithan Izrael ur* cím alatt ír cikket darabjának aradi — szinlapja ellen panaszkodván.

Jó isten, ha nekünk aradiaknak is csak a szinlap ellen lehetne panaszunk! Mi azonban a darabot is láttuk!

Lucián — *Zöldi* — mint tudósítónk távirata jelenti — így panaszodik:

Az aradi ujságokban olvastam, hogy az ottani színházban *Zöldi Márton* bibliai melo-dramáját, *Esztert* adják elő. Az ujságokban és a szinlapon különös név ötlött a szememben *Levithan Izrael ur*, a ki a héber opera zenéjét szerezte volna. Különös: én erről a névről soha sem hallottam.

A véletlen úgy hozta magával, hogy még az nap találkoztam *Zöldi Márton*nal. Első dolgom volt megkérdezni:

— Nem lenne szives megmondani, ki az a *Levithan Izrael*?

Közömbös arcczal válaszolt:

— Nincs szerencsém ismerni.

— Ugyan kérem, micsoda beszéd ez? Nem ismeri a darabjának zeneszerzőjét?

Én odaadtam neki az aradi ujságot *Tágra* nyitlak a szemei, bámult, s végre röviden, de határozottan kijelentette:

— Különös.

Egyelőre kevesebbet tudtam, mint azelőtt. Azt tanácsoltam *Zöldi* barátomnak, hogy utazzék Aradra, az ilyesminek utána kell járni.

„*Eszter*“ szerzője, a kivel intimus viszonyban állok kora gyermekségem óta, még az nap leutazott Aradra, a színházhoz hajtott és felkereste *Andorffy Pétert*, a rendezőt.

— Uram — kérdezte tőle — mondja csak meg, ki is az a *Levithan Izrael*, a ki mint a szinlapokból és az ujságokból olvasom, darabomat megzenésítette?

Andorffy zavartan köhécselt, erős hajlandóságot mutatott bajusza rágcsálására, de ez kissé rosszul sikerült neki beretvált ábrázata következtében, végre így nyögdösött:

— Hogy ki a *Levithan Izrael*? . . . Az *Izrael*? . . . Hát ki más, mint a *Davidsohn* unokaöccse.

— Micsoda *Davidsohn*?

— Na, a ki a *Szulamith* zenéjét szerezte.

— De hisz az soha sem létezett, azt a nevet csak *Kövesi Albert* találta ki.

— Nagyszerű, — vágta erre ki *Andorffy* — a *Levithan Izrael* nevének meg én talál-tam ki.

Zöldi kellemetlenül fintorgatta az arcát: — Na hallja, egy kicsit modernebb nevet is kifundálhatott volna szerzőtársamnak . . . Különben még szép, hogy nem *Rachmónesz Jeremiás*nak tisztelte.

Andorffy sietve feljegyezte a nevet. Nem lehetetlen hát, hogy a legközelebbi zsidó opera zeneszerzője Aradon *Rachmónesz* lesz. A minek az a haszna meg van, hogy az a muzsikur aligha fog tantiémért alkalmatlankodni, mint a hogy *Levithan Izrael* sem egy hamar fog Aradon jelentkezni.

Óh *Zöldi Márton ur*, Önnek igazsága van. *Levithan* *Andorffy* találta ki, a mi kétségki-

vül nem szép tőle. De Ön *Esztert* találta ki, s tessék elhinni, ez a melo-dráma valóságos *Levithán*. S hogy nekünk ebben részünknek kellett lennie, azt ne bocsássa meg Önnek az Ön ke-elbarátja — *Lucián*.

Választási mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 17.

Vancsó Gyula dr., a mária-radnai kerület képviselő-jelöltje ma folytatta körutját a kerületében. Péntek este *Berzovára* érve, *Seidner Bernát* nagykereskedő házában szállott meg. Ma reggel a választók és a közönség százainak éljenzése mellett tartotta *Berzován* programbeszédét. A község választóinak nevében *Hubik György* gör. kath. plébános üdvözölte őt a következő érdekes beszéddel:

— Midőn ez alkalommal szerencsém van népemmel együtt *Nagyságod* előtt, mint mélyen tisztelt képviselőjelöltünk előtt tiszteletteljesen megjelenhetni, nem mulaszthatom úgy a magam, mint e nép ohaját és álláspontját röviden tolmácsolni. Legelsőbbben is kijelentem, hogy távol állunk attól, amit sokan szemünkre hányanak, hogy külön nemzeti politikát üznénk. Mi csak a magunk jogait követeljük. Nem kérünk mást, mint a többi népe e hazának a mi kérésünk tárgya létezési jogunk és saját nyelvünk háborítatlan használata, természetesen a törvény keretén belül.

Ezek után a szónok kifejtette, hogy a románok épp oly jó állampolgárai a hazának, mint a más nemzetiségűek, állampolgári kötelezettségüknek épp oly szívesen tesznek eleget, mint azok, de éppugy kívánnak részesülni az állampolgárok jogaiban is. Ezek után üdvözli választói körében a képviselőjelöltet.

Vancsó Gyula a választók folytonos éljenzése között kifejtette programját. Hangzottatta, hogy a szabadelvű eszmék harciosa, a szabad-elvűpárt elveiért fog küzdeni. Igyekezni fog választókerületének sérelmeit orvosolni, amit a választók zajos tetszéssel és helyesléssel fogadtak.

A beszédet *Beles János*, a kerület volt képviselője románul is tolmácsolta. A programbeszédnél jelen volt *Berzova* és *Monorostia* községek összes intelligenciája élén *Pozsevicz Géza* jegyző, *Kovács Aladár* erdész, *Seidner Bernát*, *Seidner Miklós*, *Seidner Rezső*, *Seidner Samu*, *Boros Manó*, *Popovits Vazul* gör. kel. lelkész, *Popovits tanító*, *Knauer Ede* postamester, valamint *Berzova* és *Monorostia* községek összes választói.

Vancsó ezután folytatta körutját. A község határáig díszes lovas-bandérium kísérte el. *Konopon Kaba Flóra* tanító, *Odvoson Beles János* gör. kel. lelkész lelkes beszéddel üdvözölték, melyekre *Vancsó* hatásosan válaszolt.

Solymos község határáig a radnai választók legnagyobb része felzászlózott kocsikon ment a képviselő-jelölt elé és itt is fényes fogadtatásban részesítette. A községben *Vukuleszku József* lelkész üdvözölte *Vancsót*, ki folytonos éljenzések között vonult be Radnára.

HIREK.

Meghívó.

Az aradmegyei szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága f. hó 19-én hétfőn déli 12 órakor a Millennium-sörcsarnok külön termében ülést tart, melyre a bizottság tagjait van szerencsénk tisztelettel meghívni. Arad, 1900. márczius 16-án.

Köpf János dr., *Vásárhelyi László*,
jegyző. elnök.

— **Stefánia esküvője.** Még mindig nem érkezik biztos hír arról, megtartja-e hétfőn *Stefánia* főhercegasszony esküvőjét, avagy elhalasztják. Egy velencei táviratunk azt jelenti, hogy a vőlegény, *Lónyay Elemér* gróf, ma Görzbe érkezett. Bécsi távirat szerint a kabinet-irodában elkészítve fekszenek az irások az összes egyesületek részére, melyeknek az özvegy trónörökösne *védnökneje* s amely védnökségekről most *le fog köszönni*. Azt is jelentik, hogy a Burg plébánosának, *Mayer*-nek, mára tervezett miramarei utazását *bizonytalan időre elhalasztották*. Udvari körökben beszélnek, hogy *Stefánia* főhercegasszony intim körökben kijelentette, hogy ő nem annyira férj után vágyakozott, mint inkább egy *szinte, hü barát*ra, a ki földi pályafutása alatt *mindig és mindenütt mellette legyen*. Ezt a barátot reméli ő feltalálni *Lónyay Elemér* grófban. Sátoralja-Ujhelyről is érkezett ma távirat az özvegy trónörökösne házasságáról. Azt jelenti ez, hogy *Matojay* alispán *Lónyay Elemér* gróft, kinek házasságát *Bodrogh-Olasziban* ki kellett volna hirdetni, ma a kihirdetés alól *felmentette*.

A *Wiener Zeitung*, az osztrák hivatalos lap — mint késő éjjel telefonon értesülünk — holnap számában közölni fogja *Stefánia* főhercegasszonynak *Lónyay Elemér* gróf, cs. és kir. kamarással történt eljegyzését. Közli továbbá, hogy az *esküvő a legközelebbi napok egyikén* fog végbemenni a miramarei várkastély kápolnájában.

— **Bánffy Dezső arcképe.** A magyar miniszterelnököknél hosszabb idő óta meg van az a szép szokás, hogy az utód az előd arcképét a miniszterelnöki palota számára megfesteti, még pedig a saját költségén. Eddig már tíz arckép díszíti a palotát. Ennek a szokásnak most *Szell Kálmán* is hódolt, megfestette *Bánffy Dezső* dr. képét. A sikerült festményt *Deák-Ébner* Lajos készítette, kit *Bánffy* jelölt meg utódjának erre a célra. Az arckép már elkészült s ma helyezték el a miniszterelnöki palotában. A volt miniszterelnök piros selyem atillában, sötétbársony mentében van lefestve, a Szent-István-rend szalagjával és csillagjával, a Lipót-renddel s a jubileumi emlékéremmel.

— **Dóczy Lajos báró.** *Dóczy* Lajosnak bárói rangra való emelését, mint azt előre jeleztük, a hivatalos lap mai száma tényleg közli. Az erre vonatkozó királyi kézirat így hangzik:

A Személyem körüli magyar ministerium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán *Dóczy* Lajos Házam és a külügyek ministeriuma osztályfőnöki czímmel és jelleggel felruhazott udvari és ministeri tanácsosának, valamint törvényes utódainak, a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1900. évi márczius hó 13.

Ferencz József, s. k.

Szell Kálmán, s. k.

— **Az aradi szentháromság szobor.** Aradváros közgyűlése azon határozatát, hogy a színház előtt *Róna* József szobrászszal szentháromság szobrot emeltet, a belügyminiszterhez küldte jóváhagyás végett. A minisztertől ma jött meg az erre vonatkozó leirat, melyben a város határozatát jóváhagyja.

— **A Darányi szobor-alap.** Hálás szívvel gondol vissza Arad egész közönsége néhai főorvosára, *Darányi* Jnos dr.-ra, a ki a humanizmusnak igazi bajnoka volt s több jót tett egymaga, mint százak együtt. A feledhetlen főorvos emlékéért megörökítendő, Arad közönsége tudvalevőleg elhatározta, hogy *Darányi* János mellszobrát elkészítteti s azt a város egyik legszebb helyén állíttatja fel. Adakozások már történtek a szoborra s hogy az alap

ma mekkora, arról *Heinrich* Sándor, az aradcsanádi gazdasági takarékpénztár vezérigazgatója, mint szoborbizottsági pénztáros, a következő kimutatásban számol be:

Befolyt adományok 1899. decz. 31-éig 869 frt, 90 kr. Ennek időközi kamatai 322 frt 61 kr. összesen 1192 frt. 51 kr. Költségek 33 frt. 36 kr. Az alap tiszta álladéka 1899. deczember 31-én 1159 frt, 15 kr., azaz 2318 korona 30 fillér, mely összeg az aradcsanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság 522 és 956. számú kötményezett betéti könyvecskéiben gyümölcsözőleg van elhelyezve.

A nemes célra további adakozások *Heinrich* Sándor bizottsági pénztárhoz intézendők.

— **A katonatisztek fizetésemelése.** Örömhír érkezik a katonatiszteknek. Azt táviratozzák, hogy a tisztek az idén már a folyó évi január hó 1-től járó fizetésemelési többletet megkapják, még pedig *május elsején*, egyszerre kiutalványozva.

— **Van magyar ipar!** „A puskától le az utolsó bakkancsszegig már mindent meg tud csinálni a magyar iparos!” Így szólt a képviselőházban a honvédelmi miniszter. Minő büszkeséggel mondta, hogy huszonnégy évvel ezelőtt, amikor ő a honvédelmi miniszteriumba került államtitkárnak, még gondolni sem lehetett arra, hogy a katonai kincstár megrendeléseinek egy részét a magyar ipar számára foglalják le s ime, amikor ő ezüstlakodalmát készül ünnepelni tárczájával, hatalmasan fejlődő, minden igénynek megfelelő magyar ipar puskát és bakkancsot egyaránt tökéletesen szállít és fog szállítani a hadseregnek. Ne becsüljük kevésre ez elismerést. A katonaminiszter nagyon illetékes e bizonyítvány kiállítására, hiszen a katonai kincstárnál kényesebb, a szoliditásra, a szállítóképességre jobban ügyelő konzumens alig van. A katonák nem politizálnak és sem a liberálistusra, sem más politikai irányra való tekintettel arra, ami rossz, nem hajlandók azt mondani, hogy jó. A honvédelmi miniszter egyszerűen a tényeket konstataálta. Megállapítja a magyar ipar haladását, amely, ha egyelőre minimális is, kellő alapja a további fejlődésnek.

— **Debreczeni fiu — bur tábormok.** A bur hadsereg hősei között — mint a *Debreczeni Hir*-lap írja — van egy debreczeni fiu is. *Mayer* Lukács bur tábormok ez, a ki a debreczeni újság közlése szerint, Debreczenben született, mint zsidó szülők gyermeke, hosszú ideig élt Grácban, hol áttért a katolikus hitre, majd kivándorolt Transzvába, a hol megnősült, családot alapított és most, mint tábormok, az első sorban áll azok között, a kik a bur köztársaság szabadságharcát vívják.

A debreczeni lappal ezt az érdekes hirt *Stöhr* Konstantin nyugalmazott róm. kath. lelkész tudatta levélben, amely szó szerint így hangzik: E márczius idusán is vannak küzdő hős tábormokai a magyarnak, mert *Mayer* Lukács a burok vitéz tábormoka magyar ember, még pedig az Alföld nagy metropolisának, Debreczennek fia. *Mayer* Lukács izraelita szülőktől született a 60-as évek közepe táján Grácba vetődven, a Jézus rendü atyáknál fölvette a szent keresztiséget, zárdában szolgálatot vállalt. Ekkor nyerte a Lukács nevet. Később egy misszióval *Lorenzo* Marquezba, innét Délafrikába került. A szerzetesrendbe nem lépett, hanem a burok közt megházasodott s minden tekintetben meghonosodott a boerek között. A mint onnan maga jelenti, megnősült és fiai harcolnak az új hazáját duló ellenség ellen. Szegény ember volt még a hős Lukács, amikor elindult jobb hazát keresni. Kartársaim élénken emlékeznek a magyar születésű bur hősré, a személyben tévedés alig lehetséges. Bizo-

nyára fognak reá emlékezni debreczeni rokonai is. Szükséges lenne, hogy életkörülményei, számadásainak adatai részletesen földerítettének. Adja Isten, hogy a hadi szerencse ismét visszatérjen a burokhoz, adja Isten, hogy a hős magyar tábormokot ismét erősítsék honfitársainak áldásai és rokon érzelme!

— **A szegények ünnepe** lesz április 11-ike. Ugyanis ekkor osztja ki a polgármester azt a 362 koronát kitevő összeget, mely a polgárság jubileumi ajándékából fennmaradt. A kiosztásnál fő tekintet lesz a szegénysorsu agg-honvédekre.

— **Halálozások.** Herceg *Porcia* Lajosné, szül. *Bainville* Jordán Eleonóra urasszony tegnapelőtt Budapesten rövid szenvedés után 56 éves korában meghalt. Az elhunyt urinő felelősége volt herceg *Porcia* Lajosnak, ki gyermekeivel együtt már régóta Magyarországon lakik és itt teljesen meg is magyarosodott. Aladár fia azelőtt a belügyminiszteriumban tisztviselő volt, erről az állásról azonban akkor, mikor a *Porcia*-család széniora Olaszországban meghalt és hercegi czimét és vagyonát a Budapesten lakó, akkor még gróf *Porcia* Lajosra hagyta, lemondott. A hercegi családnak Olaszországban és Karintiában vannak birtokai, de azért most is állandóan a magyar fővárosban laknak, csak néha töltenek néhány hetet birtokukon, a karintiai Spittalban. A boldogultban *Porcia* Lajos gróf aradi m. kir. honvédhuzárhadnagy édesanyját gyászolja. A mélyen le-sujtott család által kiadott gyászjelentés így hangzik:

Porcia Lajos herceg, *Ortenburg*. *Mitterburg*, *Porcia* és *Brungnera* grófja; gyermekei: gróf *Porcia* Aladár és neje *Ging* Anna s ezek gyermekei: *Nándor* és *Nora*; *Kollerffy* *Koller* Mihályné, *Porcia* Lujza grófnő és férje *Kollerffy* *Koller* Mihály; *Schwabe* Sándorné *Porcia* Lucy grófnő és férje *Schwabe* Sándor; *Porcia* Elvira grófnő és leánya *Thomka* Edit; *Mayer* Béláné *Porcia* Leopoldina grófnő és férje *Mayer* Béla és ezek gyermekei: *Béla*, *Lajos*, *Mária*, *Mihály*; gróf *Porcia* Lajos és neje *Fábián* Ella, továbbá *Bainville* János és neje *remete-poganyesti* *Sebastiani* *Leopoldina* nevelő szülők, valamint az összes rokonok fájdalommal tudatják, hogy a szeretett nő, édesanya, nagyanya és a jó rokon: herceg *Porcia* Lajosné, *Bainville-Jordán* *Eleonóra* folyó évi márczius hó 14-én, életének 56-ik, boldog házasságának 34-ik évében rövid szenvedés után Budapesten meghalt. Istenben boldogult hült tetemei folyó évi márczius hó 16-án, pénteken, délután 4 órakor a VI. ker., *Lendvay-utca* 2. számú házból a kerepesi-úti temetőbe a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetnek. Az engesztelő gyázmise áldozat folyó hó 17-én, délelőtt 11 órakor fog a szent-ferenczrendi atyák belvárosi templomában a Mindenhatónak bemutatni. Budapest, 1900. márczius hó 14-én, Áldott legyen emlékezete!

Lapunk f. hó 15-iki számában közöltük, hogy özv. *Szabados* Istvánné urnó *Radnán* meghalt. A hír nem felel meg a valóságnak, mert, mint utólag értesülünk, nem *Szabados* Istvánné, hanem annak nővére, *Parecz* Fanni hunyt el. A f. hó 15-iki temetésen számosan voltak jelen Aradról is a gyászoló család tisztelői közül.

— **Új nemzeti követelések.** A fővárosi radikális polgárság holnap, vasárnap délután ünnepli meg márczius tizenötödikét a régi városház-téren. Az ünnepély a *Petőfi*-szoborhoz tartó munkások elvonulása után, délután 8 órakor kezdődik. Az ünnepély népgyűléssel lesz egybekötve, melynek tárgya: *A márczius tizenötödiki eszméket kifejező új nemzeti követelések*. *Kuriózumból* ideiktatjuk a követelések lényegét, a mint azt budapesti tudósítónktól kapjuk:

1. Követeljük Magyarországot teljes politikai és gazdasági függetlenségét, az Ausztriától való elszakadásnak törvényben kimondásával. 2. Követeljük az általános választási jogot községenként való titkos szavazással. 3. Kö-

veteljük a születési és vagyoni, valamint a papi és katonai kiváltságok, továbbá az emberi egyenlőséget sértő összes *címek, rangok és rendjelek eltörlését*, valamint ezek viselésének büntetését. 4. Követeljük a teljes lelkiismeret- és gondolat-szabadságot a korlátlan szólás- és sajtószabadsággal, egyesülési és gyülekezési joggal. 5. Követeljük a közteherviselés arányos megosztását a fokozatos adórendszerrel, a börtönrészek megadóztatásával, a nyereszkesedésre alapított papír-börtönrészek eltörlésével, a földadó leszállításával és az ármentési költségeknek az állam által való viselésével. Követeljük a hitbizományok eltörlését. 6. Követeljük az önálló vámterületen a honi ipar védelmét az idegen iparcikkek ellenében alkalmas *védvámok* felállításával. 7. Követeljük az *önkormányzati* intézmények helyreállítását és fejlesztését egy a közigazgatási, mint egyházi téren. Követeljük a *biróságok függetlenítését* akként, hogy se előléptetés, se kitüntetés ne függjön fejedelmi, vagy kormányhatalomtól és követeljük a népet zaklató *szolgabírói és rendőrkapitányi kihágási bírások megszüntetését*. Követeljük az ingyenes igazságszolgáltatást a bélyegek eltörlésével és a perköltségek korlátozásával. 8. Követeljük az *ingyenes állami közoktatást* a kötelező neptanítástól kezdve az egyetemi oktatásig. Követeljük a teljes *vallásszabadságot*. Követeljük a *papi nőtlenség* és a katonai házassági biztosíték erkölcsellenes intézményeinek eltörlését. Követeljük a vallás szerint való hivatalos megkülönböztetés megszüntetését. 9. Követeljük a *békét* a nem magyarajku nemzetiségekkel a szabadság intézményei alapján az államnyelv jogainak érvényesítésével. 10. Követeljük a költséges nagyhatalmi törekvésekről való lemondást és országunknak a nagyhatalmak által semleges területként való elismerését. 11. Követeljük Magyarországot területei épségének visszaállítását, Dalmáciának hazánkhoz való visszacsatolásával. 12. Követeljük március 15-ének nemzeti ünnepként való megtartását, az állandó hadsereg megszüntetését, az alkotmányos felesketett nemzetőrség felállítását, a főpapi vagyonok visszaadását az államnak. — Ennyi mindenféle kívánság sok lesz talán egy kicsit, még egy radikális népgyűlésnek is.

— **Az olasz király születésnapját** ez évben különös fényvel ünnepelték meg. Leleplezték a napon *Károly* Albert szardíniai király emléksobrát. A kora reggeli órákban *Umberto* király nagy csapatszemlét tartott, melyen *Margit* királyné is megjelent. Nemsokára azután leleplezték a szobrot a királyi pár, az állami méltóságok, a két kamara tagjainak és óriási ember-tömeg jelenlétében. A szobrot tisztán közadakozásból emelték s *Romanelli* florenczi szobrász műve, mely a volt szardíniai királyt lovon ülve ábrázolja. A szobor leleplezése után a Rómából és környékéről összesereglett száz meg száz küldöttség vonult el, lelkesen éljenezve, a királyi pár előtt.

— **Hóviharok.** Már közelében vagyunk a tavasz első napjának és mégis a táviró egymásután hoz híreket erős hóviharokról. Mint jelentik, csaknem az egész *Bukovinában* hóviharok dülnek.

— **Egy intendáns a Lex-Heinze ellen.** *Lex-Heinze* ellen Stuttgartban ma megtartott népgyűlésen az ottani udvari színház intendánsa *Pullitz* báró erős szavakkal kelt ki a jezsuitások törvény és a rendőri cenzúra ellen. Többek között azt mondta, hogy lelkiismeretét nyugtatja meg azzal, ha a Lex-Heinze ellen a nyilvánosság előtt beszél. Az erkölcs nevében emelt gyenge kis védbástyák csak a művészet finom és szabad produkálását tartóztatják fel. A következő szavakkal végezte be óriási tetszéssel fogadott beszédét:

— **Hagyjuk szabadon kifejlődni** a tudományokat és művészeteket, mert ez többet ér, mint a poroszok és hajduk pedagógiája.

— **Az ingyenes munkaközvetítő forgalma.** Ma a harmadik napja, hogy Budapesten az ingyenes munkaközvetítő intézet megkezdte működését és máris tekintélyes számok beszélnek arról, hogy a munkaközvetítő nagy szükség-

pótol. Tegnap és ma 3392 munkakereső jelentkezett. A munkaadók részéről 510 munkást kerestek. Az intézet 56 munkást helyezett el, ez a szám azonban holnap már hatalmasan megnövekszik. A jelentkezések úgy a munkakeresők, mint a munkaadók részéről ma fokozódott mértékben történnek. Ma délelőtt 10 órakor *négyezer emberből álló tömeg* állta körül az intézet helyiségét. A munkakeresők tömegében mintaszerű rend uralkodott. Látszik, hogy az emberek itt nem érdeklődnek semmi más iránt, mint hogy minél hamarabb munkába állhassanak.

— **Felsőszécsényi katoná.** Megirtuk tegnap, hogy egyik ráczvárosi kávéházban milyen botrányt okozott tegnap éjjel egy katonapék káplár, ki bajonettjével meg is sebesített egy pin-czért. Mikor az őrjárat megjelent, a részeg káplár összeszidta a szuronyos katonákat, a parancsnokságot, sőt a *király személyét* is durva szavakkal illette. Ezért külön felelősségre vonja a katonai bíróság.

— **Ki lesz hát az attasé?** A párisi *Journal des Débats*-nak azt jelenti bécsi levelezője, hogy ott beavatott helyen semmit sem tudnak arról, hogy *Herbertstein* Herbert gróf vezérkari százados legközelebb a párisi osztrák-magyar nagykövetséghez katonai attasévé nevezik ki.

— **Baleset az iparvasuton.** A Borossebeshez tartozó, *Milkó* V. és fia tulajdonát képező csetaczei iparvasuton tegnap szerencsétlenség történt. A hegyek között elszabadult két, fával megterhelt waggon, s óriási sebességgel rohantak le a lejtős uton, magukkal ragadván utközben még két üres waggont. Mikor közel voltak már az iparvasut egyik állomásához, szembejött az elszabadult waggonokkal egy mozdony. Amint a gépész észrevette a közeledő veszedelmet, ellengőzt adott s visszafordulva, elakart menekülni, azonban ez már lehetetlen volt, mert nem volt képes akkorára a kellő sebességet kifejteni; a waggonok utóérték a gépet, az összeütközés megtörtént, előbb azonban a gépész kiugrott a mozdonyról. Egy romhalmaz volt az összeütközés színhelyén. A gép és a négy waggon kifordultak a sinek közül, a két üres waggon pozdorjává törött, a gép és két teli waggon is a használhatlanságig megrongálódtak, s kerékkel felfelé fekszenek a pályatest mellett. Az összeütközés-kor kiugrott gépész: *Klesch* Adám fejtetőre bukott s súlyos sérülései mellett agyrázkodást is szenvedett, úgy, hogy felépüléséhez nincsen remény. A vizsgálatot az ügyben *Baross* Ferencz dr. borossebesi főszolgabíró vezeti.

— **Két temetés.** *Zöldy* Jenőt, az Aradi első takarékpénztár főpénztárosát ma délután fél 5 órakor temették el a felső temető halottas házából. A végtisztességre a család tagjai és a rokonokon kívül *Ottenberg* Tivadar vezérigazgatóval az élén megjelentek az Aradi első takarékpénztár igazgatói és tisztviselői, valamint az összes helybeli pénzügyintézetek küldöttei. Zászlók alatt vonultak ki az öreg honvédek, az aradi, a waggonyári, ujaradi, pankotai önkéntes és a gáji tűzoltók, két zenekarral és *Erdélyi* Tóni zenekarával. Az elhunyt derék tisztviselő koporsóját sok szép koszoru ékítette. köztük ezek: „Az én mindenemnek, Lujza.” „Szeretett testvérünknek János, Iza.” „A jó Jenő bácsinak, Miklós, Zoltán, Gabriella.” „Szeretett keresztapjának, Jenő” stb. Igen díszes koszorut tett le az Aradi első takarékpénztár igazgatósága, tisztviselői kara, továbbá az összes helyi pénzügyintézetek tisztikara.

Ugyancsak ma délután temették el *Toronyi* Károly dr. honvédezredorvost is. A temetésen a kiterjedt családon és ismerősökön kívül megjelent a helyben állomásozó honvéd gyalogság és huszár tisztikar. *Hadffy* Imre őrnagy, zászlóaljparancsnok vezetése alatt. Az elhunyt koporsóját számos koszoru díszítette, ezek közt az alábbiak:

Forrón, szeretett Károlyunknak — Nerina és Dezső. Forrón szeretett férjemnek — Bánatos neje. Szeretett keresztapjának — Margitka. Rokoni szeretettel — Pohl család. Egyetlen fivérünknek — Sze-

retett nővérei. A felejtethetlen jóbarátunk — a budapesti állomásozó honvéd orvosok. Szeretett sógorunknak — Vilmos és Poldi. Bánattal — Manskáné és Rónayné. Felejtethetlen bajtársunknak — A m. kir. első honvédhuzár ezred tisztikara. Felejtethetlen barátjunktak, dr. Toronyi Károlynak — az első számú sebészeti klinika. Szeretett sógorának — Ursitz Vilmos. Szeretettük jeléül — Kristyóry család. Szeretete jeléül — Mazzucchelli Nerina.

— **Jótékony hivataloszlók.** Az aradi hivataloszlók betegsegélyző és temetkezési egylete, a *Salacz* Gyula kir. tan. pogármester szolgálatának 25 éves jubileumára létesített alapítvány kamatait, 20 koronát *Bodzás* Lajos egyleti tagnak szavazta meg, ki most állás nélkül van 4 apró gyermekével.

— **A megvakult tanár halála.** *Gerő* Viktor budapesti tanár, ki a köser festő-kereskedelmi iskolának 20 éven át és az állami reáliskolának huzamosabb időn át volt tanára, a ki a minap, mint megirtuk, revolverrel föbe lötte magát, annak következtében már napok óta megvakulva feküdt a Rókuskórházban, csütörtökön éjjel 2 órakor meghalt. Temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az új izr. temető halottas házából.

— **A lelenczházból.** A belügyminiszter *Leitner* Ernő drt, mint az országos „Fehér Kereszt” lelenczház egyesület igazgató orvosát felhatalmazta az országos betegápolási alap terhére orvosság rendelhetésével.

— **Nagy tűz Herkulesfürdőn.** Herkulesfürdőn ma este nagy veszedelem történt. A Nádor-vendéglőben tűz ütött ki s leégett egészen nemcsak a vendéglő, de a hozzá csatolt lakóház is. Az egész fürdőépület nagy veszedelemben forgott.

— **Jönnek a szalonkák.** Kedves tapasztalata a vadászembereknek, hogy a József-nap eléréskéntével megjönnek a szalonkák is. Az idén ugyan a februári szép napok következtében már a hónap elejére várták őket, de a zord márciusi napok miatt eddig csak nagyon gyéren jelentkeztek. Vidékről jött értesüléseink szerint Torontál- és Pozsonymegyékben láttak már egyeseket, de ezek csak szálláscsinálók voltak, míg a többiek még melegebb éghajlatot élveznek. De valószínű, hogy a jövő héten megkezdik átvonulásukat a magyar földre. Es ekkor megkezdődik az aradi vadászok szezonja is.

— **Zab a színházban.** Budapesti tudósítónk jelenti: A legutóbbi *Szép Heléna* előadásán történt ez a kis aktuális improvizálás.

Agamennon (Tollagi) odafordul az ál-főpaphoz a harmadik felvonásban, mikor az megérkezik gályáján, hogy az isteni Helénát elrabolja.

— **Öreg ur, nem hozott egy kis zabot?**

Mire a kis tenorista rögtön kész volt a felelettel:

— **En ugyan Gábor** vagyok, de az ilyen viccnek be nem ugrom!

— **Szerencsétlenül járt iparos.** Egy Aradon jöhrnévnek örvendő asztalos mester szerencsétlen esete kelt most részvétet város szerte. *Csontos* László műasztalos az illető, aki véletlen baleset folytán, midőn külvárosi házában egy eperfának a háztetőre hajló gályait levágni akarta, körülbelül négy méter magasból fejte-tőre a földre zuhant. Sérülései felette súlyosak, sőt életveszélyesek, miután az orvos agyrázkodást is konstatált. *Csontos* László alig két éve került haza külföldről. Bejárta Német- és Franciaországot s Olaszország egy részét, s sokáig tartózkodott Schweiczbán is, hogy ismereteit gyarapítsa. Midőn most két éve Luccheni merénylete megfosztotta Magyarországot védangyalától — királynéjától, *Csontos* László igen érdekes és csinosan megírt tárczacikkben ismertette az Aradi Közlönyben az anarkistákat, kiknek főfészük Schweiczbán van s akik között — bár gyűlölte őket — sokáig élt.

— **Meglőtt leány-kérő.** *Onyicza* Avram sikulai legény felpántlikázva és virágozva haladt az utcán a két násznagya: *Morár* Petru és *Morár* Constantin között egy jómódu sikulai gazda háza felé, hogy annak leányát annak rendje és módja szerint feleségül kérje. Mikor

már közel voltak a lányos-házhoz, a Körös-hid mellől lövés dördült el, mire Onyicza Avram nagy jajgatással a földre bukott. A két kőrősnagy, attól tartván, hogy még több lövés is történik, elmenekült a közeli utcákba, ott hagyván a sárban és vérben fetrengő vőlegényjelöltet, akit aztán a közeli szomszédok szedtek fel és vittek haza a lakására. Onyicza sérülése, a hozzá hívott orvos szerint, igen súlyos, de 5—6 hét alatt fel fog épülni sebeiből, ha a lövegeket ki tudják szedni testéből. A gyilkossági kísérlet elkövetőjét erélyesen nyomozzák s valószínű is, hogy megtalálják, mert csakis szerelemföltésből követhette el valaki.

— **Az aradi vendéglős-kongresszus.** A szállodások, vendéglősök, kávéások, pinczerek és kávéházak országos nyugdíjgyűlésének aradi választmányához beiratkozott összes tagok felhívatnak, hogy f. hó 19-én hétfőn délután fél 5 órakor a Millineum-sörcsarnak külön helyiségében annival is bizonyosabban megjelenni sziveskedjenek, mert ez alkalommal a budapesti központtól leérkezett okmányok osztatnak ki, valamint a választmány kijelölése is eszközöltetni fog. *Kovács István* alelnök.

— **Magyar színész bur katoná.** *Nádpataki Sándor*, fiatal színész növendék, ki október 6-án a *Nemzeti Színház* színpadáról előadás közben rákiabált a közönségre, hogy szégyen, gyalázat a nemzeti gyásznapon nem gyászolni, a múlt év végén kiment Dél-Afrikába, hogy a búrok hadseregébe álljon be katonának. A fiatal magyar színész most levelet írt haza a bur táborból s levelében azt írja, hogy célját elérte, fölveték bur katonának és most az angolok ellen harcol. Már két csatában vett részt s nagy lelkesedéssel emlékezik meg a búrok vitézségéről.

— **Egy expedíció szerencsétlensége.** Krisztianából sürgönyzik: *Dirken*, az északi fény tanulmányozására kiküldött expedíció vezetője, táviratot küldött ma a kultuszminiszternek, a melyben jelenti, hogy közülök négyet egy nagy hóesés ma délelőtt eltemetett. Kíásták őket, de már akkor *kettő halva volt.*

— **Az első lengyel orvosnő.** Mint Krakkóból sürgönyzik, tegnap promoveálták az ottani egyetemen az összes orvosi tudományok tudórává az első hölgyet: *Cholewa-Moraczewska* Zsófia asszonyt, ki különben már Zürichben nyert orvostudori oklevelet és Krakkóban csak nosztrifikáltatta azt.

— **Gőzhajók összeütközése.** Bergenből jelenti egy távirat, hogy *Dovre* nevű gőzös összeütközött a *Cuvier* gőzössel. Az utóbbi elmerült. A *Dovre* embereinek állítása szerint az elmerült *Cuvier* volt az oka a katasztrófának.

— **Uj udvari biztos.** *Lichtenstein* herceg főudvarmester *Rosner* Ferencz budapesti államrendőrségi felügyelőt, a ki az első kerületi kapitánysághoz volt szolgálatételre beosztva, udvari biztosnak nevezte ki. *Rosner* a napokban válik meg a rendőrségtől, s Bécsbe utazik új hivatalának átvételére.

— **A hideg márcziusról.** Ha még sokáig tart az, hogy bundában kell bandukolni ez embereknek az utcákon, valóra válhat a következő párbeszéd:

Csavargó: Rendőr ur, kérem ha szabad kérde-nem, még mindig fütik a börtönöket?

Rendőr: Fütik bizony.

Csavargó: Akkor hát várjon csak reám egy-két percig itt az utcasarkon, — lopni megyek.

— **Királyi kegyelem.** A múlt év júniusában a tescheni esküdtsek a „*Neue Schlesische Zeitung*” szerkesztőjét *Reichmann* Jakabot becsületsértés miatt négy heti börtönre ítélte. Mint most Teschenből sürgönyzik, a király megkegyelmezett a szerkesztőnek.

— **A népkönyha jötevői.** Az elmúlt héten a népkönyha részére dr. *Steinhardt* Mórné urnó 10 koronát, *Kuttn* Gyuláné urnó 10 koronát adományoztak.

— **Öngyilkos szerelmesek.** Szegeden egy fiatal szerelmes pár, *Szécsi* István és *Szépál* Mari, szüleik lakásáról vasárnap délután eltávoztak azzal, hogy meg fogják ölni magukat.

Mint ma kitűnt, az életunt szerelmesek csakugyan beváltották fenyegetésüket. Hétfőn egymást utoljára megölelve, összefonódva a *Tiszába* vetették magukat s a hullámsírba veszték. *Tóth* Imre kocsis ma délután találta meg a víz által kivetett holttestüket a gyulai komp közelében. Még akkor is szorosan össze voltak ölelkezve. A kocsis borzalmas fölfedezéséről jelentést tett a rendőrségnek, mire tüstént kilovagolt a holttestekhez *Molnár* János lovas-alkapitány, ki a holttesteket a városi kórházba szállíttatta, ahol az öngyilkos fiatalok személyazonossága kétségtelenül kitűnt.

— **A közép és kiskereskedők aradmegyei társulatának alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.**

— **Magyar név.** *Karpf* (Herzfeld) Béla pánkotai illetőségű budapesti lakos vezetéknévének „Szántó“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Talma és Napoleon.** Talmának, a nagy tragikusnak, akinek a *Comédie Française*ban van már egy szobra, a *Departement du Nord*-ban lévő kis *Poix* falu népe akar szobrot állítani. Talma családja ugyanis *Poix*-ból való. Ebből az alkalommal egy francia lap megemlékezvén Talmáról, fölleveníti Talmának Napoleonhoz való viszonyát. A nagy színész az akkoriban kegyvesztett Bonaparte tábornokkal, direktóriumának a vége felé, bizalmasabb viszonyba került. — Egyszer azután, a mikor Bonaparte tábornok pénzzavarban volt, az erszényét is rendelkezésére bocsátotta. Bonaparte konzulátusa és császársága alatt aztán a *Tuleriák* kapui mindig nyitva voltak. Elment oda reggelire, amikor csak tetszett neki. *Chateaubriand* azt állította, hogy Talma tanította Napoleont, de amikor Talmát megkérdezték erre vonatkozólag, akkor a legerélyesebben visszautasította ezt a föltevést. Azt szokta volt felelni:

— Sokkal jobban játszotta a szerepét, sem hogy a lezckéimre szüksége lett volna.

Egyszer pedig ezt mondotta:

— Hát az az ember volt-e Napoleon, aki az ilyen kicsiségeknek alá vetette volna magát? Nagyon sajnálom, hogy egy nagy író vesztélyeztetni tollának a hitelét az ilyen nevetséges mesékkel. — Az bizonyos, hogy Napoleon néha-néha nagyon jó tanácsokat adott a szerepeimre vonatkozólag s azokat én nagyon fel tudtam használni.

Legutóbb különben egy másik író is kockáztatta a „tollának a hitelét.” *Hermann Bahr* ugyanis *Josephine*-jába bevette azt az egész jelenetet, amelyben Talma a konzulnak lezckéket ad az illemtanból.

— **Nagy tűz.** A norvég *Saudefjord*-ból jelenti, hogy tegnap este egy ottani nagy gépgyárban tűz ütött ki, mely erős délnyugati szél mellett tovább terjedt, úgy, hogy azon városrészt temploma is és ötven háza hamvadt el. Szerencsére emberélet nem esett a tűz áldozatává. A kárt mintegy három millióra becsülik.

— **Inspekciós hölgyek.** A városi árvaházban a jövő héten felügyelnek: özv. *Antalffy* Endréné és dr. *Szalay* Károlyné urnók.

— **Szász Károlyné halálához.** *Szász* Károlyné halála mindenfelé őszinte részvétet keltett. Az elhunytat még tegnap diszes ravatalra tették, s délután levitték a budapesti református templom előrézsébe, a melyet gyászleppellel vontak be. Az agg püspök egész halmazát kapta a táviratoknak s részvétleveleknek, s tömérdek azoknak a száma, a kik személyesen jelentek meg, hogy részvétüket kifejezzék. Ma délelőtt a többek között ott voltak: *Szilágyi* Dezső, *Tisza* Kálmáné, herceg *Odescalchy* Gyuláné, *Berzeviczy* Albert, *Szilassy* Aladár közigazgatási bíró, részben táviratilag, részben levél útján fejezték ki részvétüket: *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Berczik* Árpád, *Molnár* Viktor min. tanácsosok, *Bánffy* Dezső főudvarmester és neje, *Falk* Miksa dr. stb.

— **A könyv megjelenése előtt.** *Jhering* Rudolf, híres német jogtudósról, aki Göttingában

élt, egy boroszlói ügyvéd mondja el ezt a kis apróságot: Az ügyvéd akkoriban Göttingában ment, hogy a doktorátust megszerezze és *Jhering* tanárnál is vizitelt, majd bucsulátogatásra is elment, *Jhering*, aki mint rendkívül szeretetreméltó ember volt ismeretes, így szólt hirtelen:

— Kár, kolléga ur, hogy már holnap elutazik, szerettem volna, ha személyesen adhatnám át önnek legujabban megjelenő munkámnak egyik példányát. De mindenesetre küldök önnek egy példányt.

A doktor megköszönte szépen és megkérdezte, hogy miről is szól voltaképpen a kérdéses mű.

— A borraivalról! — mondotta *Jhering* s amikor vendége kissé csodálkozva nézett rá, megerősítette a kijelentését: — Igen, igen, könyvem a borraivalról szól, amelyet történelmi, gazdasági és szociális szempontból világitok meg. A borraival szörnyetegének végre is ki kell egyszer tekerni már a nyakát. És ezt cselekedtem én!

Aznap este az ujdonsült doktor részt vett még az ebédben, amelyet *Jhering* szűk baráti körnek adott egy vendéglőben. A legtovább maradt az asztalnál a vendéglátó tanár, egy magántanár és a boroszlói doktor. Amikor végre ők is távozni készültek, *Jhering* oda intette a főpinczért és egy tizmárkást csusztatott a kezébe.

— De, titkos tanácsos ur! — ámult a doktor — hiszen a könyvében...

— Ugyan hagyja! — szakította félbe a titkos tanácsos ur, legyintve egyet a kezével és jelentősen mosolyogva — hiszen még nem jelent meg.

— **Tűz az akadémián.** A szentpétervári fő-rész-akadémián ma este tűz ütött ki a rajziskolában. Ott terem az összes berendezéssel és muzeumi tárgyakkal elhamvadt.

— **Szőlővesszők gyors szállítása.** A szőlővesszők és szőlőoltványok szállítása a közeledő tavasszal előreláthatólag nagy arányokat fog ölteni. Tekintettel erre, de figyelembe véve azt is, hogy a szőlővesszők a tavaszi száraz, szeles időben a leggondosabb csomagolás mellett is a kiszáradás veszélyének vannak kitéve, a kereskedelemügyi miniszter valamennyi önállóan kezelt gőzmozdonyu vasut igazgatóságához rendeletet intézett, a melyben meghagyja, hogy a szőlővesszők- és szőlőoltvány-küldeményeket, mihelyt azokat a feladók az állomásra beszállítják, azonnal soron kívül, sőt amennyire lehet, az áruk felvételére megszabott időn túl is fogadják. illetve vegyék át az állomási közegek s azokat a fennálló kedvezményes vételdíjak alkalmazása mellett, mint gyorszállítványokat a legrövidebb időn belül továbbítsák.

— **Jótekonyság.** A *siketnéma-iskola* segítő alapja javára újabban ismét a következő adományok folytak be a polgármesteri hivatalhoz: a nagyváradi gör. kath. tanítóképző-intézet igazgatóságától 5 kor., a szarvasi főgymnázium igazgatóságától 1 kor. 49 fellér, a makói polgári leányiskola igazgatóságától 12 kor., az új-szent-annai polgári iskola igazgatóságától 2 kor., és Derecske községtől 5 kor. Mindezekért ezen a helyen is halás köszönetét fejezi ki a *felügyelő-bizottság elnöksége.*

— **Koszorúmegváltás.** *Krausz* Jónás és neje a *Zöldi* Jenő koporsójára szánt koszorú megváltása címén 10 koronát adományozott a polgármesteri hivatal útján a városi árvaház alap javára.

— **Arverés a vasuton.** A kézbesíthetetlen és fölös szállítványokat az aradi vasuti állomáson márczius hó 27-én déldlött 9 órakor fogják elárverezni.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (*Szabadság-tér* 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— **Vérgyógyászat Hämopatia.** Már több ízben említés történt ezen új gyógmódról, mely, mint a napról-napra elért remek eredmények bizonyítják, hivatva lesz a most uralkodó gyógmódnak teljesen új irányt adni. E gyógmód feltalálója és egyedüli képviselője dr. Kovács J. fővárosi orvos, kinek Budapest V. Váci-körút 18. sz. alatt hämopatiái intézetében, teljes gyógyulást nyernek mind azon betegek, kik asthma, szív-, gyomor-bél-, hólyag vagy idegbajban (különösen neurasheniában), továbbá vér- és borbántalomban szenvednek. Ilyen betegek el ne mulasszák a hírneves szaktudóshoz segítségért folyamodni.

—x— **„A mit Jancsi nem tanult, azt János már nem tanulja!”** fordított értelemben is helyes: A mihez Jancsi megszokott, arról János már le nem szokik. Jól fontolja meg tehát minden szülő, hogy milyen előnyös a gyermekeknek a mindennapi kávét olyképen elkészíteni, hogy testi fejlődésük elősegíthessék, és a magas iskolakövetelmények által megfeszített idegzetüket és agyműködésüket csillapítsa, táplálja és erősítse. Ma már minden orvos igazolja, hogy a legjobb és legelőnyösebb kávéital, a melyet kedves kicsinyeinknek reggelire és oszonnára adhatunk, a tiszta és erősen készített Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé, a melyet kedves kávéillata miatt szívesen isznak. Virágzó külsőben és állandó egészségben nyilvánul hatása. Kathreiner Kneipp maláta-kávéja mindenütt kapható, nyitva azonban sohasem lesz árusítva, és a valódi csak az, a melyet az ismert Kathreiner csomagokban adnak.

—x— **Gazdáink figyelmébe.** A Boni-féle két-tengelyű eketaligák gyártási jogát, mint értesülünk, a szab. osztr. magy. államvasutársaság, magyar bányái, hutái és uradalmainak vezérigazgatósága megszerezte a feltalálótól, Mandel Eduárd és Társai nyírbátori gyárosoktól. Szakértők és gazdák ezen eketaligát kitünő tulajdonságainál fogva az eddigi külföldről importált gyenge alkotású taligák fölé helyezik és így a magyar talalmány hivatva lesz nemcsak a czikk behozatalát ezután meggátolni, de tekintettel az osztrák magyar államvasutársaság nagy kiterjedésű üzletkörére, hihetőleg sikerülni fog e cikkben megfelelő kivitel is létesíteni s evvel a nemzeti vagyont gyarapítani. A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérigazgatóságánál (Budapest, Váci-körút 32. sz.) mindenkor kaphatók.

—x— **Orvosi szaktekintélyek** véleménye szerint a Keleti J. budapesti elsőrangú cég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. pneumatikus sérvkötők, orthopaediai járó és nyújtó gépek, műlábak, műkezek, egyenestartók (ferdenövésűeknek), haskötők a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti már évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legtekélyesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánlhatjuk e kitünő speciálistát az érdeklődőknek.

—x— **Nelkülözhetetlen házigyógyszer a Pserhofer-féle vértisztító labdacok,** melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghíresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomorhaj, kólika, ideges fejfájás, sápkór stb. betegségeknek. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuaknak bizonyultak. 1 tekercs, mely 6 doboz á 15 labdac, 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1.25 frt-ért, 2 tekercset 2.30 frt-ért, 3 tekercset 3.35 frt-ért küld bermentve Pserhofer J. gyógszertára, Bécs I. Singertstrasse 15.

—x— **Fontos háziasszonyoknak!** A lakás csak akkor lehet tiszta és pormentes, ha a padló fénymázzal van bevonva. Puha padlóknál ez akkor érhető el legjobban, ha azt az Eisenstädter-féle Linoleum padló zománczal kenik be. Ezen kitünő és elismert legjobb fénymáz gyorsan szárad, tartós és gyönyörű fényvel bír, nem terjeszt kellemetlen szagot, olcsóbb minden más fénymáznál, mert kiadóbb és tartósabb. Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk és kérjen mindenki kizárólag Eisenstädter-féle „Linoleum padló zománcz“-ot törv. béjegyzett „vaslovag“ védjeggyel.

Elfogott rablógyilkosbanda.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 17.

Hirt adtunk már arról a vakmerő rablógyilkosságról, a melynek Lichtenstein Sándor repcze-szent-györgyi szatócs és neje estek áldozataiul. A szerencsétlen házaspárt éjnek idején kegyetlenül megölték, hogy összekuporga-

tott kis pénzüket elvehessék tőlük. A tettesek napokon át maradtak ismeretlenek, míg ma egy névtelen feljelentés folytán végre nyomukba jött a rendőrség és kettőt közülök letartóztatott.

Az esetről tudósítónk Sopronból a következőket táviratozza:

Nessel Károly soproni főkapitány tegnap délelőtt névtelen feljelentést kapott, a melyben a repcze-szent-györgyi gyilkosság tetteseiként Pete János, Illés Antal, Kovács János és Kovács József soproni napszámosok voltak megnevezve. Ezek az emberek legutóbb a soproni vízvezetéki munkálatoknál voltak valamennyien alkalmazva, s állandóan együtt voltak munkában és munka után is.

A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást, s délutánra már le is tartóztatta Kovács Jánost és Illés Antalt a bécsi kapun kívül, a hol a vízvezetéki földmunkák javításával foglalkoztak.

Kovács József 21 éves munkás, a kit a feljelentés szintén a tettesek közt említ, még vasárnap hazament Bakony-Szent-Mihályra, őt egyelőre nem lehetett kézrekeríteni, de távirati uton intézkedtek letartóztatása iránt.

A soproni kapitányság, nehogy a kettéosztott nyomozás az új büntető eljárás rendelkezéseinek következtében előálló hosszadalmasság folytán sikerességéből veszítsen, Sándor László szombathelyi csendőrfőhadnagyot, a ki az eddigi nyomozatot vezette, értesítette az eseményekről s átadta neki az ügy további vezetését.

A csendőrfőhadnagy már tegnap éjjel valatára fogta a letartóztatott napszámosokat s azok hir szerint beismerésben vannak. A nyomozás részleteit egyelőre titokban tartják.

A tettesek leleplezése egyikük szállásadójától ered. Illés Antal ugyanis Nagy Györgynél lakott, a ki a soproni Szent-György-utca 3. számú házában bérelt lakást. Ide jártak a czimborák, itt beszélték meg a tervet és itt osztozkodtak a rabolt pénzen.

Nagyné észrevette a napokban, hogy Illésnek sok pénze van s tréfásan meg is kérdezte:

— Talán kirabolt valakit, hogy ennyi pénze került?

Illés nevetve mutatta erre Nagynénak, hogy nemcsak pénze van, hanem ruhája is, ékszerai is vannak. Azt azonban nem mondta meg, hol szerezte mindezt. Másnap az asszony véletlenül olvasta az ujságban Lichtensteinék meggyilkoltatásának hírért, s gyanu támadt benne. Figyelmessé tette férjét is e dologra. Ilyen előzmények után történt, hogy vasárnap délután a rablóbanda megint összegyűlt Illésnél. Nagyné a szobában volt, az ágyon feküdt és úgy tett, mintha aludnék. A gazemberek azt hitték, nem hallja, hogy mit beszélnek és zavartalanul tárgyalták az osztozkodást, hogy ki mit kapott. Az egyik panaszosan emlegette, hogy Pete többet kapott náluk.

— Többet hát, de többet is érdemelt, felelte erre Illés — ő vágta el a zsidó boltos nyakát.

Nagyné rémülve hallgatta ezeket, de nem mert mozdulni sem. Alvást színlelve várt, míg a rablóbanda elment hazulról. Ekkor iszonyu aggodalmak között tanakodott, mit tegyen. Ha feljeleníti a tetteseket, s azok meg tudják, megölik őt — gondolta — de ha meg nem jeleníti fel, büntársuk ő maga is.

Szerencséjére az ő feljelentésére nem volt szükség. A kis leánya hallotta, a mikor gyanuját férjével közölte, s ezt elujásgolta nagyobbik nővére férjének. Ez meg névtelen levélben a soproni főkapitánynak adta tudtára a dolgot.

Igy kerültek hurokra a gazok. Illés holmija között a meggyilkoltak L. S. monogrammos szivartárczáját is megtalálták, s így bűnössége kétségtelen. — A nyomozás folyik.

Egyről-másról.

(Fagyos márczius. — Ideges vagyok! — Amikor még tudtak lelkesedni. — A párisi tűz. — Női divat. — A Luczenbacherek kincse.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Vaczog a fog márczius idusán és kékebb a hatvan esztendő virágárus lány orra annál az ibolyánál, melyet kosarában árul. Különböző márczius idusáról szólni immár nem is divat. Egy-egy árva trikolort lenget itt-ott a szél, tartanak is hangzatos puffogó frázisokkal tele szónoklatokat, de ezekkel bizony nem gyógyul sem a sok társadalmi baj, sem az a taedium vitae, ami az embereket elfogta.

Most is egy miniszteri tanácsos szép, fiatal felesége, Liphayné lett öngyilkos, mert ideges volt. *Ideges vagyok!* minduntalan ezt hangsúlyozzák, ez mindenre a menség. A családtagok kicsinyes hiábavalóságok miatt torzsalkodnak, megsértik egymást — aztán bocsánatot kérnek: *ideges voltam.* Kis, semmi bajokat, azokat, melyeket az ifjabb Plinius les petites miseres de la vie-nak minősített, óriási veszedelmekké fujják föl, rettegnek, mint az utolsó itéletől s a menség a tulásra: *ideges vagyok.* Gondot, bajt viselni meg éppenséggel nem tud senki. A mai generációnak egy szemernyi ellenálló képessége sincs már, képtelen küzdeni. Egy rossz — vagy talán csak meggondolatlan percben fegyverhez nyul az illető, mert ideges volt, mert nem tudta elviselni az életet, mely végre is nem nyújthatja teljesen tövis nélkül rózsáit. Magasabb, ideálisabb célnak ma nem él senki, a pénz az egyedüli bálvány, ami körül minden megfordul, a miért mindent kész odadobni a mai kor gyermeke. A büszke szegénység ma nem kell senkinek, ragyogni, mulatni, élvezni vágy mindenki akárhogy, akárminő áron. A vége aztán kimerülés, az életuntalom — az öngyilkosság.

Itt volna az ideje, hogy végre magába térjen az emberiség. Micsoda más ifjuság volt az 52. esztendő előtt! Az a márcziusi, a mely még tudott lelkesedni, tünni, szenvedni, sőt meghalni is a hazáért, míg a maiak csak akkor adóznak neki némi elismeréssel, ha odaülteti fiait a husos fazék mellé. Bizony a *testi nevelés* dacára is alig hiszem én, hogy ez a mai fiatalság kibírja állani egy olyan téli hadjáratot, mint volt az 1848—49-ben s féltő, hogy ugy járnánk, mint a francziák, a kiknél a második császárság léha levegője Sedant eredményezte.

Páris most gyászolja a Moliere-házát, a régi Theatre Francaist, amely porrá égett. A francia színészek legjelesebbjei álltak azokon a világot jelentő deszkákon. Itt játszott I. Napoleon kedvence Talma, itt a világhírű Felix Rachel és annyi mások, akik a művészet igazi templomává avatták ezt a régi színházat.

Ám azért a Comedie Francaise pusztulása sem akadályozza a divat uralmának terjedését. Az óriási divatbazarok megnyitották kiállításait. Igaz, hogy egyelőre még ott is téliessen járnak a hölgyek, legföljebb a kabátra vagy a karmantyura tűzik föl a tavaszi virágokat, úgy, hogy ebben a pillanatban nem lehet tudni, mi lesz a legdivatosabb, mikor a kiállítást megnyitják. A társaság most nincs is Párisban, mindenki menekül a hideg, meg az influenza elől. A grande elegante hölgy életében nagy szerepet játszik a kabát. Nehéz selyemből, vagy fényes posztóból, de készül könnyű szövetből is. Színe többnyire világos, hogy egybehangzó legyen az estélyi öltözettel. Csodálatos egy egészen új szabásu kabát. Világoskék, krétaszéren csillámló szövetből készítik, hátul, hogyan térden alul ér, elől valamivel rövidebben hagyják nagy czakkokban, óriási virágszirmok módjára. Alul volant díszíti a furcsa szabásu kabátot, amelyről megjegyzendő, hogy kizárólag olyan hölgyeknek való, akik kocsin járhatnak, s kiknek több rendbeli felöltőjük van. Nagy szerencsio a divat terén, hogy a hölgyek többnyire keztü nélkül jelennek meg. Megjegyzendő, hogy csakis szalonban vagy páholyban, mert

az utcán, vagy sétatocsizáson most is keztyűt viselnek rangbeli hölgyek. Világos és nem túlhoszu keztyű a divat, meg a sok ékszer. Már akinek van t. i.

Volt, vagy lehetett volna temérdek aranya gyémántja Luczenbacher Pálnak, aki 30 millió örökséget hagyva maga után, halt el a múlt héten. Szobbi volt most már és főrendű Luczenbacher Pál, az egyszerű falusi halász fia. Régi szobbi emberek úgy mondják, hogy Luczenbacher János, Pál atyja, elment egyszer halászni. Hálójába valami nagy, nehéz hal akadt, úgy, hogy ötödmagával is alig bírta kihuzni. Mikor aztán fölhuzták, látták, hogy nem is hal, de valami vasládikó. Závárja öreg, rozsdás, kulcs sehol. Mérgesen el is dobta az öreg halász a dunaparti csalitba, de estefélé, mintha hozta volna valami, elment a ládáért. Nagy ügygyel, bajjal kinyitotta, hát színültig tele volt az vert-arannyal, gyémánttal drágaságokkal. Ebben a vasládikóban rejlett a mai óriási vagyon alapja. Így beszélték ezt nekem a régi öregek, akik még emlékeztek Luczenbacher Jánosra, a halászra, aki hal helyett aranyat fogott hálójában.

De lehet az is, hogy symbolum az egész, s azt a kitaró munkát, szorgalmat akarja jelezni, melylyel Luczenbacher vagyonát a Duna mellett hajózás, fausztatás, kavics és más ilyen szállítással szerezte.

TÖRVENYKEZÉS.

§ — Egy közbeszólás következménye. Két évvel ezelőtt 1888. április havában a képviselő ház egyik ülésén Olay Lajos függetlenségi és 48-as képviselő beszélt, természetesen éles ellenzéki hangon. Beszéde alatt a szabadelvű párti képviselők egyrésze csoportba verődött össze s egymás között diskuráltak, nevetgéltek olyt kihozta sodrából ez a nevetgélés s oda kiáltott a képviselők felé:

— Ne röhögjenek!

Ezt a nem éppen udvarlas hangu megszólítást a diskuráló képviselők egyike gróf Tisza István sértőnek találta s magyarázatot kért megbizottai által Olaytól. Ennek válasza azonban nem volt oly megnyugtató, hogy Tisza gróf az ügyet befejezettek tekinthette volna, miért is fegyveres elégtételt követelt Olaytól. A segédek, miután minden békéltetési kísérletük meddő maradt, az ügy elintézésének módját kardpárbajban állapították meg. A kardpárbajban — mely egyik belvárosi vívóteremben ment végbe — mind a két fél megsebesült, de sérülésük egészen jelentéktelen volt. A budapesti büntető törvényszék Agoraszó bíró elnöklése alatt ma reggel 9 órakor tárgyalta ezt a párbaj ügyet. A rövid lefolyású tárgyaláson úgy gróf Tisza, valamint Olay Lajos teljes egyértelműséggel adták elő a tényállást, mire a bizonyítási eljárás befejezést nyert. A törvényszék dr. Daróczy kir. alügyész vádbeszéde után a párbajozó képviselőket 3 napi államfogházra ítélte. Az ítéletben úgy az elítéltek, valamint a kir. ügyész is megnyugodott.

§ **Ügyészi kinevezés.** A király dr. Nagy Géza pestvidéki ügyészségi alügyészt a nagyváradai ügyészséghez ügyésszé nevezte ki. Ez a kinevezés az ügyészi karnak egyik igen tehetséges és képzett tagját tüntette ki, akit éppen e jeles tulajdonságaiért nem egyszer delegáltak a budapesti törvényszékhez is nagyobb bűnügyekben és sajtóügyekben a vád képviselőjére. A nagyváradai ügyészség első rangú erőt nyer benne.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— Az aradmegyei hitelegylet, mint szövetkezet f. hó 21-én d. e. 11 órakor tartja 12-ik évi rendes közgyűlést az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár gyűléstermében.

— Az ipartörvény módosítása. Örvendetes dologról értesíti a kereskedelmi miniszter Arad városát. Az ipartörvényt, az 1884. XVII. t.

czikket módosítani fogják, elavult, kivihetetlen intézkedéseit törlik. Első sorban az iparhatósági megbizottakra vonatkozó részt tárgyalják a miniszteriumban s erre nézve kér felvilágosítást a miniszter. Az iparosok bizonyára örömmel veszik tudomásul a kormány ezen szándékát.

— Az aradvármegyei gazdasági egyesület a következő meghívást teszi közzé: Meghívó a Békés-csanád és aradvármegyei gazdasági egyesületének folyó évi márczius hó 26-án délelőtt 10 órakor Aradon, a vármegyeház nagytermében tartandó együttes igazgató választmányi gyűlésére.

Tárgyak: 1. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület elnökségének megnyitása. 2. Az együttes gyűlés megalakulása. 3. Az ideai dohány beváltásnál szerzett tapasztalatok összegezése. 4. Javaslat a három vármegye területén termelt dohányleveleknek osztályozása és külön elnevezése tárgyában. 5. Esetleges indítványok. Aradon, 1900. márczius hó 12-én. *Vásárhelyi László*, az aradvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-elnöke.

— **Aradmegyei kopárságok befásítása.** A földművelésügyi m. kir. miniszter a terméketlen kopár vizmosásos területek befásításának minél nagyobb mérvben való foganatosítását nemcsak az erdei facsemeteknek minden díj nélkül való adományozásával törekszik előmozdítani, hanem mindazon birtokosokat, kik ily területeken erdősítéseket teljesítenek, pénzsegélyben is részesíti. *Aradmegye* területén a múlt évben 99 kat. hold kiterjedésű kopár, vizmosásos terület lett a minden díj nélkül adományozott csemetékkel sikeresen beerdősítve és az ezen terület birtokosai közt leendő szétosztás végett a helyi állami erdőhivatalnak 1273 korona utalványoztatott ki, mely összeget az erdőhivatal főnöke által a napokban osztatott szét. Ez alkalommal felhívjuk az érdeklődők figyelmét kopár, terméketlen vizmosásos, hasznavehetetlen területeiknek minél nagyobb mérvű befásítására, mert ez által nemcsak saját javukat, hanem az általános közjót is előmozdítják s a földművelésügyi kormány által nyújtott kedvezmények folytán a fásítás költségbe sem kerül. Az erdőhivatal minden ide vonatkozó kérdésben a legnagyobb készséggel ad felvilágosítást és szaktanácsot az érdeklődőknek.

— **Birtokcsere.** Ardelean Stefanné Szandity Mária eladja az aradi 1669. sz. tjkvben felvett ingatlanból az 6c illető fele részt 600 koronáért Botta Illésnek. — Duma férj. Dresein Mariucza eladja az aradi 5103. sz. tjkvben felvett ingatlanukat 2000 koronáért Barna Simonnak. — Aradváros közönsége elad a tél-utca területéből 152 négyszög ölet 912 koronáért Gyellán Illés és nejének. — Ifj. Móra János eladja az aradi 3279 sz. tjkvben felvett ingatlant 1200 koronáért Hajós Istvánnak.

— **Fizetésektelelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelelenségeket jelenti: Weisz Ignác, Bécs. — Markovics M. bej. czég *Oraviczábanya*. — Császár József, *Maros-Vásárhely*. — Stein Manó, *Ó-Becse*. — Szabó Gyula, *Brád*. — Krumpholz Ferencz *Bärnsdorf*. — Schäfer Nándor, *Rückersdorf*. — Márkus Zsigmond, bórkereskedő, *Budapest*. — Stekl Fülöp, *Pozsony*.

— **Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1900. márczius 1-től 15-ig.** Személyszállítás 1900. márczius 1-től 15-ig 16435 személy, bevétel 3152 korona 20 fillér, 1899. márczius 1-től 15-ig 16743 személy, bevétel 3201 korona 80 fillér, 1900. jan. 1-től márczius 15-ig 82461 személy, bevétel 17005 korona 40 fillér, 1899. jan. 1-től márczius 15-ig 82631 személy, bevétel 16701 korona 40 fillér. Teherszállítás 1900. márczius 1-től 15-ig 636000 klg., bevétel 782 korona 59 fillér 1899. márczius 1-től 15-ig 1250630 klg., bevétel 1218 korona 54 fillér, 1900. január 1-től márczius 17-ig 4464170 kilogramm, bevétel 4770 korona 18 fillér, 1899. január 1-től márczius 15-ig 6120400 klg., bevétel 6196 kor. 24 fillér.

S z e s z ü z i e t

— Márczius 17. —

Mai jegyzéseink: Készará nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{10}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsánként.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 17.

Déltőzsde. A buzakinálát mérsékelt, vételkedv jó. Szilárd irányzat mellett 15,000 métermázsra került forgalomba, meghatározott áron. Egyéb gabonaneműek közül tengeri emelkedő, rozs keresett, árpa gyöngö, zab javult, a többi változatlan. Időjárás derült.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.58—7.59
Buza októberre	7.82—7.83
Rozs áprilisra	6.38—6.39
Rozs októberre	6.61—6.62
Zab áprilisra	4.95—4.97
Tengeri májusra	5.30—5.31
Repcze augusztusra	12.70—12.80

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.59—7.60
Buza októberre	7.84—7.85
Rozs áprilisra	6.41—6.42
Rozs októberre	6.65—6.66
Zab áprilisra	4.97—4.98
Tengeri májusra	5.34—5.35
Repcze augusztusra	12.80—12.90

Zárul 4 órakor:

Oszták hitelrészvény	752.50
Magyar hitelrészvény	751.—
Leszámlolóbank részvény	498.50
Rima-Murányi vasmű részvény	626.50
Oszták-magyar államvasúti részvény	654.—
Közúti vasút	685.50
Városi villamos vasút részvény	340.—

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Márczius 17. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 92.—94.— fillig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 100.—102.— fillig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 100.—101.— fillig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 99.—100.— fillig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Közép páronként 220—280 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Könnyű páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban — fillig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 98.—99.— fillig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 97.—98.— fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 95.—97.— fillig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára $\frac{4}{10}$ vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám: Márczius hó 14-én volt készlet 28792 darab, márczius hó 15-én főlhajtott —163 darab, márczius hó 15-én elszállított —353 darab, márczius hó 16-án maradt készletben 28602 darab. Uztet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. márczius 17.

Magyar aranyjárdék $\frac{40}{100}$	97.—
Magyar koronajárdék $\frac{40}{100}$	93.75
Magyar arany $\frac{4\frac{1}{2}}{100}$	101.25
Magyar ezüst $\frac{4\frac{1}{2}}{100}$	99.75
Magyar keleti vasút	99.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	93.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	164.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	141.75
Oszták papírjárdék	99.—
Oszták járdék ezüst	98.75
Oszták járdék arany	98.25
Koronajárdék	99.20
1860-iki államsorsjegyek	136.—
Oszták-magyar bankrészvény	1790.—
Magyar hitelbank részvény	751.80
Oszták hitelintézet részvény	752.20
Oszták-magyar államvasút	654.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.28
Német birodalmi marka	113.45
London	242.75
Paris	96.35

Kleinoscheg-Elysée
a Legjobb Szesz

KÜLÖNFELEK.

□ **Félfaru irnok.** Perollo olasz városkában érdekes ember él. A neve Dullari de Scandino s most huszonhárom esztendő. Fél karral született a világra, de azért tele van életkedvvel. Egyébként nagy hajlandóságot mutat a tudományokhoz, művészetekhez és az irodalomhoz. Műveltségénél és tehetségénél fogva kedvence a társaságnak. A zenéhez is ért, s nincs jótékony célú előadás, amelyben részt ne venne. Mivel Modenában a jogi doktorátust is letette, a perolloi törvényszéknek nagyon jó szolgálatakat tesz. A perolloi törvényszéknél különben, mint jegyző működik s mint ilyen is rendkívül pontosan teljesíti kötelességét. Az egyik lábával ír és azt mondják, hogy nagyon szép az írása.

□ **Az alpesi világban.** *Turista:* Mi van enivaló?

Pinczérány: Hát szalngulás és parasztgulyás.

Turista: És mi különbség a kettő között?

Pinczérány: Hát a szalngulyáshoz szalvétát is tecczik kapni, meg a tiszta eszcsájgot.

□ **Etikett-kérdés.** Washingtonban egy etikett-kérdés okozott legutóbb sok gondot a legfelsőbb kormányzati körökben. A megoldás érdeme Porter uré, aki magántitkára az elnöknek. Az ügy a következő: Gyakran megtörténik, hogy a kabinet tagjainak a feleségei egy és más okból nem foglalhatják el a helyüket a hivatalos fogadásokon. Ilyenkor a távollévő hölgy helyett a leánya jelenik meg. Ezek a fiatal hölgyek aztán eddig azt a helyet foglalták el, amely az anyjukat megillette. Így például Hay kisasszony egyenesen Mac Kinleyné mellé került, ami az idősebb hölgyeket nagyon bosszantotta. Porter ur most azt határozta, hogy a kisasszonyok „alul” következnek. Az idősebb hölgyek most már meg vannak elégedve, de viszont a kisasszonyok duzzognak.

□ **A század legnagyobb dagálya.** A minap a század legnagyobb dagályát észlelték Havre partjainál. A havre-i kikötőben nyolcz méter huszonnyolczcentiméter magasságra emelkedett a víz. Az alsó kikötőben levő épületek tulajdonosai már előre megtették minden intézkedést a tenger hullámainak emelkedése ellen. Szerencsére az idő nyugodt volt, teljes szélcsend uralkodott és habár a víz egészen a felső rakpart széléig emelkedett, az alsó rakpart épületeiben kárt nem okozott.

□ **A dal hatalma.** Hires énekesek és énekesnők hangjuknak a varázsát gyakran rendkívüli körülmények között próbálták ki. Amikor Santley, a hires baritonista, aki hatvan éves korában éppen olyanszépén énekelt, mint akár melyik fiatal kollegája, fiatal korában Mexikó legvadabb vidékein járt, a társaságát egyszerre vad rablóbanda támadta meg. Santleyt és társait a rablók a hegyek közé vitték. A zsákmány bizony sovány volt és azért a rablók elhatározták, hogy mindaddig rabságban tartják a truppot, míg barátok jelentékeny váltságdíjat nem küldenek érte. Vacsera után Santley énekelni kezdett, hogy társai nagyon el ne kedvetlenedjenek. Hangjára előkerültek a rablók is. Amikor abba hagyta az éneket, a rablók kérték, hogy tovább énekeljen, a mit ő csak azzal a föltétellel akart megtenni, ha mindannyiukat szabadon bocsátják. — A banditák ráállottak az alkura és Santley sorra énekelte a dalokat és az ő hallgatósága nagyon lelkes volt. Másnap reggel szabadon bocsátották őket. Jean de Reszkének is volt egy érdekes hangversenye. Egy bányába került egyszer s mikor a bányászok megtudták, hogy ő a hires angol énekes, felkérték, hogy énekeljen valamit. — Reszke engedett a kérésüknek és kedvencz operáiból különböző részeket adott elő. Antoniette Stirlingnek szokása, hogy a kocsijából énekeljen, amelyet körülzöngölt a lármas közönség, vagy szállásának az erkélyéről és vallásos ünnepek alkalmából, valahányszor erre felkérlik. A legkülönösebb közönsége azonban, amely előtt valaha primadonna énekelt, Marie Rosenak volt. Amerikai körutja alkalmával egyszer meglátogatta a newyorki fogházat is. A foglyok a kápolnában gyülekeztek, ahol a művész nő egyházi énekeket énekelt nekik s ez könnyekig meghatotta őket. Bucszóul még egy vidám

dalt énekelt nekik, mire a foglyok nem győztek eleget hálakodni neki.

□ **Skatulya-zuhag.** Érdekes skatulya-gyártó gépről olvasunk egy amerikai lapban. A gép egy csapásra csinálja meg a karton-skatulyát; egy karja kimetszi a kívánt formát, alulról egy másik kar felhajtja a skatulya oldalait s egy harmadik kar elvégzi a többi tennivalókat. Ez eddig nem valami új dolog. Ami rendkívüli ebben a masinában, az az, hogy ezzel a módszerrel óránként hatezer skatulyát lehet készíteni. És kezeléséhez elég egy inas.

□ **A tea új kezelése.** Konzuli jelentések szerint Khinában a teának gépekkel való kezelésére megtették az első kísérleteket s azok sikereseknek mutatkoztak. A Wenchow-tea, amelyet ilyen módszerrel állítottak elő, kisebb mennyiségben a londoni piacra is került és ott nyolcz pence ért el. míg a régi rendszerű száritással nyert legjobb minőségű teák is csak hetedfél penceért adták el. A Yunk-Las-Tung-tea második szedéséből való levelekkel is tetek kísérletet és ez szintén nagyon jól sikerült. Nagyon jóízű, erős teát nyertek ez alkalommal, ellentétben a régi módon nyert gyöngye és kellemetlen ízű termékkel. Kína idei teakivitelében a fekete tea kivitele nagyobb lesz, míg a zöld teáé hanyatlík. Shanghai főkonzulátusunk a tea-nagykereskedőknek azt ajánlja, hogy próbálják meg a tea közvetlen beszerzését.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05	Szm. sz. tv. reggel 9.10	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. délután 3.56	Gyorsvonat este 7.11	Szm. sz. tv. délután 4.21
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat este 9.35	Szm. sz. tv. délután 4.21	Személyvonat este 9.35
Szm. sz. tv. délután 3.56			
Gyorsvonat délután 4.21			
Személyvonat este 9.35			
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59	Személyvonat d. e. 10.50	Soborsinról délután 2.36
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50	Gyorsvonat délután 4.06	Személyvonat este 8.57
Soborsinról délután 2.04			
Személyvonat d. u. 4.30			
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.44	Személyvonat éjjel 10.55
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.44	Személyvonat éjjel 10.55
Vegyesvonat délután 5.—			
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel 7.15	Személyvonat reggel 8.46	Vegyesvonat este 7.49	
Vegyesvonat délután 4.16			
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. reg. 8.03	Vegyesvonat d. e. 11.—	Személyvonat este 7.—
Vegyesvonat d. u. 12.06			
Borosbesbesig szv. du. 5.20			

Városi színház.

Vasárnap, 1900. évi márczius hó 18-án:

Bérletszűnet. Bérletszűnet.

Délután 3¼ órakor, fél árakkal:

Vén bakkancsos és fia a huszár.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban, dalokkal és tánczcal.

SZEMÉLYEK:

Veres . . . . . Mezei Péter.	Hangos . . . . . Czákó V.
Ilon, leánya . Harmath J.	Lidi, leánya . Ruzsinszki I.
Friczi, fia . . . . . Hegyessi Gy.	Pista . . . . . Kley M.
Sugár Mihály Bács Károly.	Talléros . . . . . Hajnal D.
Laczi, fia . . . . . Pintér Imre.	Ormaster . . . . . Gáthi K.

Kezdete 8 és fél órakor.

Bérletszűnet. Páros.

Este 7 órakor, rendes árakkal:

Eszter.

Bibliai héber melodráma 3 felvonásban. Irta: Zöldi Márton. Zenéjét szerző Levithán Izrael után: Singer N. Hangszerelte: Müller Ottó.

SZEMÉLYEK:

Ahasverus . . . . . László Gy.	Főpap . . . . . Gáthi K.
Vásti, királyné Ruzsinszki I.	Ahániosztó . . . . . Déri Jenő.
Hadassza . . . . . Rédei Szidi.	Minjamine . . . . . Pethes Imre.
Hámán . . . . . Mezei Péter.	Meres . . . . . Hegyessi Gy.
Margekaj . . . . . Bács Károly.	Kadmiel . . . . . Hajnal D.
Eszter, huga Szép Olga.	Karkás . . . . . Szarvassi J.

Kezdete 7 órakor.

REGENY-CSARNOK.

Egy orvos életéből.

— Vig regény. —

Irta: Hevess János.

[9]

(Folytatás.)

A szigorú családapa, a ki mindig megtudta óvni tekintélyét gyermekei előtt, ezen a válaszon teljesen felháborodott. Recsegő hangon kiáltotta:

— Nem?! Leány, fel mersz-e lázadni ellenem? Reszkess haragomtól, ha olyat teszel, ami az én akaratommal ellenkezik!

Ollósy, mikor látta, hogy a dolog nem várt kedvezőtlen fordulatot vett, hirtelen közbeszólt.

— De uram, tulajdonképpen mi kifogása van ellenem? Nincs-e tisztességes társadalmi állomásom és ehhez mért jövedelmem?

— Csakhogy az adóssága nem igen megfelelő az állásához. Ön fülig el van adósodva. Senki sem hitelez többé önnek. Ehen fog veszni.

A fiatal szerkesztő tiltakozó mozdulatot tett.

— Ohó! Annyira még nem jutottunk! Az igaz, hogy adósságom van egy kevés, de hát mi az? Nem vagyok-e életerős, szorgalmas ifju?

— De igen, a vidéki lapszerkesztők között ön olózik a legszorgalmasabban. Ezt készséggel elismerem.

— De uram! . . .

Kotyvasztó zavartalanul folytatta:

— No, talán nincs igazam?

— Hát tehetek én arról, hogy abban a nyomorult sárfészekben hetekig sem történik valami feljegyzésre méltó eset? Csak nem gyilkolhatok meg valakit azért, mert nincs újdonság-anyagom!

Az orvos csillapítani igyekezett a felhevült ifjut.

— Azt nem lehet egy szerkesztőtől kívánni. Csakhogy van a hirszerzésnek még egy más módja is.

Ollósy nagy érdeklődéssel kérdezte:

— És pedig?

— Ha a szerkesztő nemcsak a leányok után, hanem a hírek után is szaladgál.

— Már bocsánatot kérek, de én inkább szaladgálok hölgyek, mint goromba orvosok után.

— Pedig sokkal jobban tenné. Mert én legalább tudnék önnek adni olyan eredeti thémát, a mely valóságos szenzációt keltene.

Ollósy nem azért volt szerkesztő, hogy ez a valóság fel nem izgatta volna a véréit. Türelmetlenül kérdezte:

— Mit mond ön: szenzációt keltő híre van?

— Igen, még pedig a javából.

A „Téglási Híradó” élelmes szerkesztője izgatottan szedett elő zsebéből egy csomó papírost és egy hegyezett írót.

— Kérem, édes jó uram, legyen kegyes a részleteket lehető bőven elmondani. Igazán nagyon lekötelez vele.

— Figyeljen tehát.

— Csupa fül vagyok.

Kotyvasztó maliciával jegyezte meg: — Veszem észre . . . Tehát figyeljen. Van egy csodaszor, egy bűvös hatású likör.

Ollósy izgatottan vetette papírra, a mit hallott.

— Ki a feltalálója?

Az orvos büszkén kifeszítette potrohát.

— Én vagyok.

Ollósy kétkedve kérdezte:

— Ön? . . . No, de kérem tovább.

— A melynek az a csodahatása van, hogy akkor nevetünk, mikor akarunk, akkor sirunk, mikor nekünk tetszik. A szer neve: „Kotyvasztó-fele csodalikör.”

Ollósy lázas buzgalommal jegyezte, miközben ismételte a hallottakat:

— Tó . . . féle . . . cso . . . dalikör . . . Meg van. Kérem tovább.

— Ha valaki a vig likörből két cseppet iszik, az egyszerre mosolyogni kezd, akár van kedve, akár nincs.

— Akár . . . nincs.

— A ki négyet, az jóízűen nevet. A ki hatot iszik, az olyan vig lesz, mint egy berugott tót napszamos.

— Rugott . . . tót nap . . . szamos.

— A ki nyolcz cseppet hajt fel belőle, az tréfál, szellemes szójátékokat rögtönöz és görcsösen kaczag. Tíz csepp ivása után még a juhász busuló számára is röhögni kezd.

— Mara is . . . röhög . . . ni kezd. De hiszen ez igazán nagyszerű! — jegyezte meg Ollósy.

— Aztán itt van ennek az ellentéte.

— Micsoda, még másforma is van?

— Meghiszem azt! Ez itt a szomorú likör. Hallott ön már valaha ilyen csodaszerről?

Ollósy kénytelen volt beismerni, hogy még álmában sem hallott ilyesmiről.

— No lássa, ön még semmit sem tud.

— Mi az a szomorú likör?

— Édes istenem, milyen keveset tud ön a világ lángelméinek szülőteiről! Nézze meg jól ezt a bűvös italt és csodálkozzék!

Ollósy ezt már utasítás nélkül is régen megtette.

— A ki ebből két cseppet iszik, az egyszerre levert lesz. Négy cseppből szomorkodni kezd. Ha hat cseppet hajt fel belőle, kocsordul bujában a könnye is.

— A . . . könnye is.

— A nyolcz cseppnél keserves zokogásra fakad. Ha tíz cseppet iszik, tépni fogja fájdalomában a haját és bögni kezd, mint egy kéthetes szopós borju. Igen, még az anyósa temetésén is!

— Remek, nagyszerű! — kiáltotta Ollósy elragadtatva.

— Ha pedig ezt fokozni akarja . . .

— Akarja . . .

XIII.

Nem folytathatta tovább.

Hirtelen kitárult az ajtó és egy természetes asszonyosság lépett be a szobába.

Kotyvasztó Balambérné, született Héthársy Rébék volt a legujabb jövevény.

Mikor Balambér rátekintett oldalbordájára, hirtelen elhallgatott. Két dolgról volt tisztában.

Az egyik, hogy felesége összeszidja, ha a csodaszerről beszél előtte, a másik, hogy valami rendkívüli dolog történhetett.

Csakugyan úgy volt. Rébék asszony keservesen sirni kezdett.

— Oh istenem, istenem! — hajtogatta a szeméit törölgetve.

Kotyvasztó boszusan jegyezte meg Ollósyhoz:

— Ennek is most kellett idejönni! Majd aztán folytatjuk.

Irma megrémülve sietett anyjához és simogatni kezdte ránczos arcát.

— De mi bajod van, édes anyám? Egészen ki van sirva a szemed!

Rébék asszony sirva felelte:

— Oh ne is kérdezzétek.

Kotyvasztó ennek daczára megkoczkáztatta, hogy kérdést intézzen hozzá:

— De hát beszélj az istenért! Micsoda rendkívüli dolog történt veled?

— Meghasad a szívem . . .

— Szólj mama, az égre kérlek! — unszolta Irma.

— Oh jaj, hogy ezt meg kellett érnem!

Kotyvasztó türelmetlenül mondta:

— Ejh! Lesz-e már vége ennek a sok haszontalan sirásnak?

— Oh dehogyan lesz, dehogyan lesz . . . Mikor meghalt az én drága kis . . .

Egyszerre hárman is kérdezték tőle:

— Meghalt? Ki halt meg?

— Az én kedves kis . . .

— De hát az istenért, ki halt meg? — kérdezte Kotyvasztó rémülten. Szólj már édesem!

De Rébék asszony annál keservesebb sirásra fakadt.

— Oh jaj, nem tudok.

— Imre fiam halt meg?

— Nem, hanem . . .

— Hát ki, te szerencsétlen asszony!

— A Dávid, a kedves kis Dávid . . .

Kotyvasztó dühösen kiáltotta:

— Micsoda? Hát te azért az ostoba madárért sírsz.

— Oh hát miért sírnék másért?

A férj gyöngéden simogatni kezdte.

— No ne sírj, majd veszek helyette másikat.

— Oh te szivtelen ember! nem is sajnálod az én hűséges madaramat?

Kotyvasztó tette magát, mintha sirna. Törülgetni kezdte a szeméit.

— Dehogyan nem sajnálom, dehogyan nem. Szegény madarad, a drága kis jószág . . . Tíz forintba került . . . Milyen kár érte . . . Másikat kell vennem.

— Ah, Balambér! A te részvéted nem őszinte.

— Dehogyan nem. De vigasztalódjál édesem, mielőbb veszek egy másikat.

Azzal sugva hozzátette:

— Muszáj a kedvébe járnom, mert más-kép megharagszik. Mindjárt iszom a szomorú likörből.

Es észrevétlenül felhajtott egy kortyot a bűvös hatású italból.

— Biz' isten, holnap veszek egy másikat, igen . . . hahaha!

Rébék asszony dühösen kiáltotta:

— Oh te szemtelen, gunyolódo méregke-verő! Még kinevetsz? Nesze!

— És ezzel az asztalon heverő csokrot a fejéhez dobta.

— De Rébék, én nagyon sajnálom a szegény Dávidot . . . hahaha . . . Atkozott ital, elcseréltem a cseppeket . . . hahaha!

— Ugy-e, a koporsómnál is így nevetnél. te hálátlan! — zokogta az orvos felesége.

— Próbáld meg, Rébék! Sírnék ha mondom, keservesen zokognék . . . hahaha!

— Ezt már nem lehet tovább kiállanom! — kiáltotta Rébék asszony. Inkább életemet veszem, minthogy továbbra is oldalad mellett éljek.

Azzal hirtelen az ablakhoz rohant és mielőtt megakadályozhatták volna, kétségbeesett kiáltással levetette magát az utcára.

Elképzelhető, minő rémületet okozott a szobában Rébék érzékenysége.

A férfiak zavartan kiáltottak segítségért.

Irma ájultan esett a szoba padlójára.

Ollósy hasztalanul igyekezett a leányt magához téríteni. Mint egy halott feküdt a földön.

Kotyvasztó magánkívül ismételtette:

— Borzasztó! Uram Jézus . . . A feleségem még agyonüti magát . . . hahaha!

(Vége következik.)

NAPIREND.

Márczius 18. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Sándor. — Protestáns naptár: Sándor. — Görög-keleti naptár (márczius 5.): Komón. — A nap kél 5 óra 53 perczkor, nyugszik 5 óra 52 perczkor. — A hold kél 8 óra 27 perczkor, nyugszik 6 óra 13 perczkor.

Márczius 19. Hétfő. Róm. kath. naptár: József. — Protestáns naptár: József. — Görög-keleti naptár (márczius 6.): Anno 42 vértanú. — A nap kél 5 óra 50 perczkor, nyugszik 5 óra 53 perczkor. — A hold kél 9 óra 30 perczkor, nyugszik 6 óra 39 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 757.6 milliméter, délután 2 órakor 756.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 2.5, délután 2 órakor C° + 11.8. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor D. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, csepeg, délután 2 órakor felderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változás nem várható.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Ereklýe-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Márczius 18. A borosjenői takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Purim-bál Gurahonczon (Hungária-szálló). — Az aradi önkéntes tűzoltókar közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza). — A batonyai önszervező-egyesület mint szövetség közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Magyarát hegyközség közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Márczius 19. Aradmegyei rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az aradmegyei szabadelvűpárt végrehajtó-bizottságának ülése déli 12 órakor (Millennium külföldi terme.)

Márczius 21. Az aradmegyei hitelegylet mint szövetség közgyűlése délelőtt 11 órakor (Arad-csanádi takarékpénztár.)

Márczius 22. Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Mokra hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Márczius 25. Koczalszki Raul hangversenye délután 5 órakor (Féher Kereszt.) — Az aradi kereskedelmi testület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Kereskedelmi akadémia.)

Márczius 26. A Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A bekés-, csanád- és aradmegyei gazdasági-egyesületek együttes igazgató-választmányi ülése délelőtt 10 órakor (Vármegyeháza.)

Márczius 28. Kőrallatorvosválasztás Ternován.

Márczius 31. Az aradi vízvezetéki művek részvénytársaság közgyűlése délután 4 órakor (Aradi első takarékpénztár.)

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő

különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes cellodin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságú nagyított mellkép **30** korona,
6 darab mignon-fénykép . . . **4** korona,
6 darab vizit-fénykép . . . **6** korona,

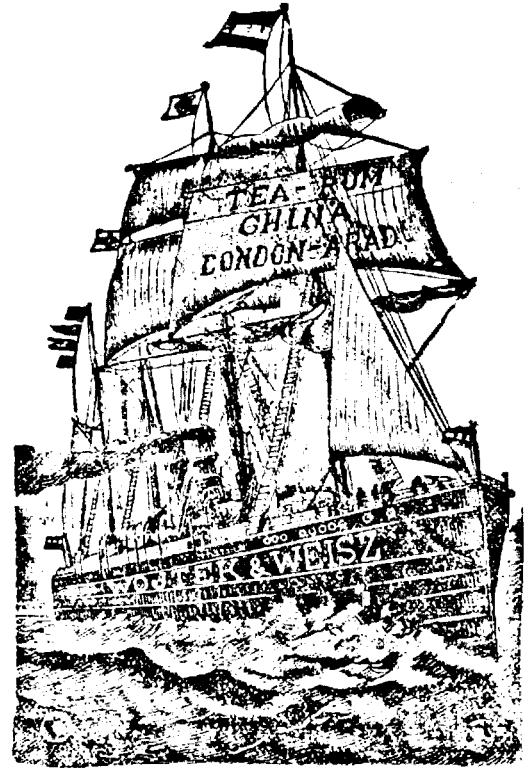
minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképez. Templom-utca, Minorita-palota. Bejárat a n. kir. posta mellett

Megérkezett!

A legjobb minőségű

OROSZ ES CHINAI TEA

eredeti csomagolásban és kimérve

kilója 10 koronától 38 koronáig.

TÖREDÉK TEA

kilója 8 korona.

Valódi jamaikai és belföldi rumok

literje 2 koronától 7 korona 40 fillérig üveggel együtt, üres üvegek a beszámított árban visszafogadottnak.

VOJTEK és WEISZ

tea és rum nagykereskedése

ARADON.

= Nyomtatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegy bekötéseket olcsó árban vállal és különösen disz-munkák elkészítésében remekel.

Pontosság.

Diszkrét izlés.

Tartós munka.

**Mindamellet
olcsó árak!**

Szóval: teljes megelegedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.

K
v
S
k
m
le
va
sai
má
roz
pot
den
dett
nek
abba
tová
telle
bado
alkur
az ő
regge
kéuek
nyába
tudták
hogy
kérésü
részek
kása,
rülözön
nak az
kalmáb
különös
valaha
Amerika
gatta a
pólnában
lázi éne
neghatot

**Elsőrendű
hazai gyártmány.**

**Mégis csak legjobb
a mindenütt kap-
ható**

Fiumei

1867

Csokoládé

és Cacao.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államában
fényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkárosítás

ellen, nevezetesen idült pikkely-szömör, korpás
s alsódi kitégek, ugyesintén orr-recessus,
étvar, fagydag, lábizzadás, fej- és szakáll-
korpá ellen. A Berger-féle kátrányszappan
tartalmazza a fa-kátránynak 40%-át és min-
den egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrá-
nyszappanoktól lényegesen különbözik.
Csak azok elkerülése végett határozottan Berger-féle
kátrányszappan megrendelése s az ismert védjegyre való
figyelemztetés kéri. Idült bőrbetegségeknél először
alkalmazzák a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kényszappan
A gyengébb kátrányszappan az

ARCMŰR TISZTÁLTALANSÁGAI
eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegség
ellen felülmulthatatlan bőrtisztító mosó és fűrészsappan
mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
30% glicerín tartalommal és finom illattal.
Ára minden fajnak használati utasítással együtt
darabonként 35 kr., 6 darab 1 ft 90 kr.
A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők:
Benzoe-szappan a bőr finomítására, borax-szappan
pattanások ellen, carbol-szappan a bőr simítására bimbó-
helyeknél és mint fertőtlenítő szappan, Berger-féle fenyő-
fűrészs-zappan és fenyő piperis szappan, Berger-féle gyer-
mek-szappan a szöngő kor részére (35 kr.)

Berger-féle Petrosulfol-szappan
rossz orr, kiütés, bőrvisszettség és arcvörösség ellen,
széplő szappan igen hathatós,

Berger-féle kénes tejszappan
mitesszer és arotisátalanság ellen. Tannin szappan láb-
izzadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan kőcsöngben
1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr.,
a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanok-
kat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle
szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan
utánsatok vannak. Gyár és főraktár:

G. Kell & Comp. Troppan.

Egyedüli kiskereskedő a magyarországi Győr-Ménfőcsanak

1076

14449—1900. ad.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Budapest keleti pályaudvaron levő gyorsáruraktárnak postai kezelő épületté való átalakítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, a magy. kir. államvasutak igazgatósága magaséptményi ügyosztályában (VI. Teréz-körút 56. sz. III. em. 14. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi márczius hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI. Teréz-körút 56. sz. II. em. 10. sz.)

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be

„Ajánlat a Budapest keleti pályaudvaron levő gyorsáruraktár átalakítására.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi márczius hó 19-én déli 12 óráig 4300 azaz négyezerháromszáz korona bánatpénz teendő le a m. kir. államvasutak főpénztáránál (Andrássy-ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértékén felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térít vevénnyel adandók fel.

Budapest, 1900. évi márczius hóban.

Az igazgatóság.

1703—1900. k. h.

Hirdetmény.

Ambár a sertésvész esetek Magyarország területén utóbbi időben lényegesen kevesbedtek mindazonáltal épen a betegség tovatérjedésének megátalása céljából a nagyméltóságú földmívelési magy. kir. miniszterium 4698/1900 sz. magas rendelete alapján felhívom a sertést tartó gazdákat, hogy a sertések megbetegedését, vagy elhullását a hatóságnál saját érdekükben jelentsek be, mert az képezi a betegség tovatérjedése megátalásának legsikeresebb módját. ha a betegség ellen szolgáló óvintézkedések akkor tételnek meg amikor a betegség még csak csirájában van.

Arad 1900 február 14.

Sarlott
főkapitány.

Olcsó kerítések!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés gyára

Budapest, VIII. kerület, Üllői-ut 48. sz.

Gyárt és szállít: gép- és kézi sodronyfonalakat, tűskés sodronyt, pánthuzalt: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonal és kovásolt vasból: ugyesintén díszes virágágy- és gyepkerítéseket és favédő-kosarakat. Továbbá föld- és kavicsrostákat; szőlőgyező-rostákat, magtárlak-rostályokat; ökörszájkosarakat; szőlőfogókat; gabonaválasztó-hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronykaponynyelű való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostákba.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen. • Jutányos és pontos kiszolgálás.

Szép, üde és bájos arcot

csak az általános közkedveltségnek örvendő

Kriván-féle Benzoe Tej-Creme

használatával lehet elérni, melynek hatása bámulatos. Már két-három nap alatt szépít és üdít.

Eltünteti minden areztisztalanságot és bőrkütiéseket. Az arcnak friss üdéséget és elragadó bájút kölcsönöz. Teljesen ártalmatlan, felelősség mellett ajánlatos.

Egy tégely Benzoe Tej-Creme 1 korona.
Egy doboz Mattyú-pouder (fehér, rózsá v. crem színben) 1 korona.

Főraktár: **Vojtek és Weisz** Arad és **Török József** gyógyszerháza Budapest.

A fenti készítmények törvényesen védve vannak, megrendelhetők mindig friss minőségben a készítő

KRIVÁN JÁNOS gyógyszerháza Világosan.

Csak a világsi várat ábrázoló védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Csomagolás nem lesz számítva; 6 korona értékű rendelésnél frankó szállítás.

Mindennemű fogfájásnál legbiztosabban ható szer a Kriván-féle

UNIVERSAL-FOGSEPPER.

1 doboz használati utasítással 70 fillér. (35 kr.) Kapható minden gyógyszerháza.

Tek. Kriván János gyógyszerész urnak Világos.

Köszönetemet fejezem ki Önnek az általa feltalált és készített Universal fogseppéért, melynek egyszeri használatától fogfájásom egy pár perc alatt végleg elállott. — Ugyanazért Ön által feltalált fogseppéket fogfájásban szenvedőknek melegen ajánlom.

Kiváló tisztelettel
Aknay Andor s. k. Csengöy Kálmán s. k. Novák K. s. k.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és hatályos, az egyedül legbiztosabb legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tucatonként eredeti pártai minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts amerio. tucattja frt 8.—, 4.— és frt 5.—.

Mű óvszerek Hassé tanár-féle frt 2.—, Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen mű óvszerek százaszor is használhatók.

Műgy szivacsok, valódi pártai, tucatonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, drója frt 2.50

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban, ingyen és bérmentve. — Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF,

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírneves higiénia specialista cég. 1860

ki e hirdetésre hivatkozik!

MEGHIVÓ.

GALSA hegyközsége folyó évi márczius hó 22-én d. e. 9 órakor tartja rendes tavaszi

közgyűlését,

melyre érdekeltek ezennel meghivatnak.

Tárgy:

1. A választmány tagjainak, a hegyközségi jegyzőnek s a hegybírónak 3 évre való megválasztása.
2. Előirányzatok tárgyalása az 1900-ik évre.
3. Számadások felülvizsgálata és jóváhagyása, ugy a felmentvény megadása.
4. Indítványok.

Kelt Galsán, 1900. évi márcz. hó 14-én.

Zorád János,
hegyszéki jegyző.

Najmányi Béla,
hegyszéki elnök.

Zálogtárgyak**elárverezése.**

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

ékszertárgyak

1900. évi április 4-én,

ingóságok

1900. évi április 5-én,

délelőtt 8 órakor a tekintetes város kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1900. január hóban esedékes

zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbítottak, legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Weisz Dávid.

883—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a kérdőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényben levő intézkedéseket tartalmazó 397. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó 28-án.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

4768--1900.

Hirdetmény.

A gyümölcsfa-tenyésztés iránt érdeklődő lelkészek és magánosok részére Budapestben megtartandó 6 napos, a faiskola kezelő néptanítók és gazdasági alkalmazottak részére pedig Kolozsvárt, Keszthelyen és Kis-Szebenben tíz napos gyümölcsfa tenyésztési tanfolyamnak rendezését a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszterium elrendelvényén, közhirre teszünk, hogy a vonatkozó pályázati hirdetmények levéltárunkban a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Arad, 1900. évi márczius hó 1-én.

A városi tanács.

Arad szab. kir. városi kap. hiv.

2535—1900.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 3237/131—881. sz. a. kelt s a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által a 54186—1881. sz. a. jóváhagyott szabályrendelet alapján felhívom a ház, kert, szőlő és föld tulajdonosokat, valamint azok bérleit, hogy udvaraik, kertjük, szőlőjük és földeiken levő gyümölcs- és diszfákról, bokrok és cserjékről a hernyó fészkeket és petegyűrűket folyó évi április hó 5-ig leszedessék és azokat tűzveszélyre alkalmat nem szolgáló helyen elégezzék; tavasz és nyár folyamán mutatkozó hernyók és hernyó hálók szintén leszedendők és elégetendők.

Különös figyelem fordítandó továbbá a cserebogaraknak — úgy kifejezett bogár, mint pajor alakjában — szorgos irtására. A hivatkozott szabályrendelet értelmében köteles a tulajdonos vagy bérlet azon szomszédját, ki a hernyózást a fenti módon nem eszközözi, a kapitányi hivatalnak bejelenteni.

Erről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy a hernyózást mulasztók az érintett szabályrendelet 4-ik szakasza értelmében azonban hivatalból elrendeltetik, 25 frtig, azon szomszéd pedig, ki a bejelentést sem teljesíti 10 frtig terjedhető pénzbírsággal fog büntettni.

Ezzel kapcsolatban a kártékony rovarokat pusztító éneklő madarak kímélését a lakosság különös figyelmébe ajánlom.

Arad, 1900. évi febr. hó 20.

Sarlot,
főkapitány.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György gyógyszerész

Sterilizált gyermektej

gyógy- és pasteurizált tej termelése

ARADON,

Batthyányi és Kossuth-u. sarkán.

Telefon szám 286.

Sterilizált gyermektej. A legjobb gyermektápszer, nélkülözhetetlen oly anyáknak, a kik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálhatják. A csecsemő korának megfelelően hígítva. Teljesen bakterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag, légmentesen lezárt külön palaczkban, sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál.

1. számú	1—8	napos	gyermeknek	1 napi adag	8 palaczk	48 fl.	1 palaczk	7 fl.
2. "	8—30	"	"	1 "	8 "	80 "	1 "	8 "
3. "	30—90	"	"	1 "	7 "	60 "	1 "	10 "
4. "	90—180	"	"	1 "	6 "	64 "	1 "	12 "
5. "	180—több	"	"	1 "	6 "	70 "	1 "	14 "

Pasteurizált tej. Minden kórokozó csíráktól mentes, kitünő minőségű tiszta tej, közönséges használatra. 1 liter 28., 1/2 liter 16., fillér.

Gyomorbeteg részére könnyen emészthető tej. Pasteurizálva felforrálás nélkül is élvezhető. 1 liter 60., Fél liter 34 fillér.

Tüdőbajosok részére való tej. A betegek zsirvesztését pótló rendkívül tápláló erejű tej pasteurizálva, felforrás nélkül is élvezhető 1 liter 60 fill. Fél liter 34 fill.

Édes savó. Gyomor és tüdőbetegek részére sterilizálva. 1 lit. 24., Fél liter 16 fill. Diabetikus betegek részére való tej. Cukor nélküli tej sterilizálva. 1 liter 1 korona, 1/2 lit. r 1/2 korona.

Azonfelül megrendelésre készítettik minden a gyógyászatban előforduló Gyógytej mint Kephir, Tropon, Somatose stb. tej mérsekelt áron és pontosan készítve.

HOFFMANN SÁNDOR

DIVATÁRUHÁZA

ARADON, Atzél Péter-utca (Szinház-épület.)

Üzletemet ugyancsak a színházépületben levő

SAROK-HELYISÉG-BE

helyeztem át. Eddigi helyiségem berendezéssel vagy anélkül azonnal kiadó.

LEGUJABB INGBLOUSOK MEGÉRKEZTEK.

Prágai bőrkeztűik csak 95 kr. párja.

Hoffmann Sándor

ARAD, Színházépület.

Használt és új

ajtók, ablakok,

méret után, teljesen felvasalva, befalazáshoz készen, olcsón kaphatók

EISLER ARMIN építőasztalosnál

Budapest, V., Lipót-körút 3.

31

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkitünőbb, teljesen ártalmatlan, vegy-fizta és zsírmentes készítmény a .....

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szünteti szepilót, májfoltot, pattanást, bőrátkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket. még koros egyéneknek is üdöbájós arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőség hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémenek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel látattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykeresleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy l frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratorluma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

A fogak legkitünőbb óvszere:

a régóta fényes alkerral használt

D. Rob. Greensill-féle szájviz!

Hredetisége ezen védjegyről megismerhető.

Egy liter ára 80 fillér.

Kapható minden gyógyszertár, drogueria és illatszerekkereskedésben. 54

Főraktár: Dankovszky Istvánnál Budapest, V., Wurm-utca 8.

Bor. 1-4 éves homoki ó-schiller vagy fehér bor erősség és év szerint 100 literenként 22-24-28-32 frt. Új bor (fejtve) minőség szerint 18-18-20-24-28 frt. Tessék „Borárjegyzéket” kéri. Rendelő hordót is kaphat, mely beszerzési áron számítottat föl s ugyanily árban 6 héten belül bérmentve, utánvét nélkül, sértetlen állapotban vissza is vétetik s annak ára postautalványon át lesz küldve. A rendelő nyugodt lehet, hogy eredeti, tiszta minőségű borhoz juttatom; erről jó hírnevem nyújt kezességét. Borüzlethez 20-40,000 frttal 12-14% jövedelem biztosítása mellett társ kerestetik.

Lasponya ojtványok.

Gyümölcse ép oly értékes, mint a birse s fája ugyanolyan áron adatik el.

Nemes eperfa-ojtvány.

Kitünő piros, fehér és kék fajokban, 8 láb magasan ojtva, 2-3-4-5 éves, igen erős esemete, erősség szerint 80 krtól 60 krig, 10 frt vételnél 20 százaléktól, 25 forintnál 25 százaléktól.

50 frtnál 25 százaléktól, 100 frtnál 40 százaléktól engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsét úgy a két-, mint a többi fajtáknak egyaránt szeretik; kitünő pálinka is főzhető belőle. Ceglőden igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna hásszunk, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Birs-ojtványok.

Rendkívüli nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugalli, v rias stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Faja igénytelen, betegség és ellenségtől egyaránt mentes. Vannak rendelőim, kik ezer számra ültetik, mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig eláll, magas árban értékesíthető és sokféleképpen fel is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Spainol meggy, fekete.

[Pándi vagy kőrösi meggy.] Termékenységét előmozdítandó háromszor lett permetezve, s így, ha azt folytatólag permetezzük, bőven fog teremni. Fája egészséges, gyümölcse rendkívül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2-3-4-5 éves rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény adatik, mint az epernél.

Diófa.

A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele beld és könnyű törtű, 2-3-4-5 éves diófa ára erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák,

nevesetesen körte, alma, szilva, őszai és kajszinbarack, cseresznye, meggy, szelid gesztenye, lasponya magas dereku és törpe állásukban, — erősség szerint 20 krtól 50 krig szintén kaphatók.

Kiselejtezett nemes ojtványok

2-3-4-5 éves díleterős példányokban, azok kora és erőssége szerint 2-5-7-10-15 krajczár árban.

Mindenféle vadoncok

erősség szerint 5 forint 25 krajczártól 19 forintig ezrekint.

Kerti eszközök.

Kitünő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült horolók (sarabolók), szőlő ültető vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, görbe szemző és ojtó kések, ezenfelül jelfa és ojtó kenőcs igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:

Unghváry László, föld-, szőlő- és faiskola-birtokos Ceglédről.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD, Szabadság-tér 19.

Ujdonságaink tavaszi kelmékben

dus választékban megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk.

Szőnyeg, függöny, paplan, matracok a legjobb minőségben és nagy választékban kaphatók

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD. Vágszón és asztalhemtek, törülközők, damasztok, menyasszonyi kelengyék szőlőkészítmények és más választékban állandóan raktáron vannak.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD. Fegyverekben kötött gyermek-, női és férfi barmenyőknél, ezeken a folytonos áremelkedéseknek előnyös vétel folytan továbbra is régi árjegyzékünk szerint árusítjuk.

Prágai glace női kesztyük három gombbal, párja ... 85 kr.

Valódi Carlsbadi női glace kesztyük 4 gombbal, párja ... 95 kr.

Rosenblüh H. és Társa ARAD.

1547—900. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kisjenői kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kisbirtokosok orsz. földh. int. végrehajthatónak, ugys mint csatlakozónak Hévesi György végrehajtást szenvedő elleni 176 K. és 127 K. 62 fill. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kisjenői kir. jbiróság területén levő, Simonyifalván fekvő, a simonyifalvi 349. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 2. 4. 5. r. valamint innen lett lejegyzés folytán a simonyifalvi 427. sz. tkvben átvezelett A. I. 1. 2. rsza. foglalt ingatlanokra és 1308 □-öl legelői illetőségre az árverést 2420 kor. utóajánlati kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi április hó 21. napjának délelőtti 9 órákor Simonyifalva község házához megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiál-

tási áron alól eladatni nem fog, hanem a mennyiben magasabb ígértet nem tétetnek — árverési vevőül utóajánlatot tevő Galli Béla b.-csabai lakos fog tekintetni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 240 Kor. 20 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1900. évi márcz. hó 13. napján.

A kisjenői kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdy,

kir. it. táb. bír.

1083

1083

Olcsó amortisationalis pénzkölcsönök.

A n. t. földbirtokosok és aradbelvárosi háztulajdonosok figyelmébe ajánlom, miszerint általam a legmagasabb értékarányig nagyon előnyös feltételek mellett juthatnak

olcsó törlesztéses kölcsönhöz 15—50 évi amortisatióra.

Előre semmi díjat nem számítok, régibb tartozásokat convertálók, u. sz. kívánatra a bekebelezés költségeit is előlegezem.

Midőn hivatkozom arra, hogy több év óta nagyon számos kölcsönvevőnek igényeit azoknak legnagyobb megelégedésére elégítettem ki, kérem tisztelettel a n. t. földbirtokos és háztulajdonosokat, miszerint Önön maguk érdekében ügyeikkel teljes bizalommal forduljanak hozzám.

A kölcsönök 4%, 4½ és 5%-os kamatozásúak.

Daczára a jelenlegi rossz pénzügyi viszonyoknak, az általam eszközölt kölcsönök igen előnyösek.

SZÜCS F. VILMOS

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL KÖLCSÖN INTÉZETE
ARADON, Fő-ut 5. szám, a Széchenyi malom átellenében.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére csőbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a legcélszerűbb és legjobb a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr. postán bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr. 208

Gyógyszertár a Nádorhoz,

Budapest, VI., Váci-körut 17. sz.

Patkányirtó

(Immisch Felix Delitzsch.)

818

Kapható 1 kor. 20 filléres és 60 filléres csomagokban

TÁBOR GYULA gyógyszer-tárában,
Arad, Pécskai-ut 17. szám alatt.

A legjobb szer patkányok és egerek kipszttására. Emberekre és háziállatokra teljesen ártalmatlan.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által fel-talált **Ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosítom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel **Narsatzky Adél.**

Szeplő, májfolt, bíbrós bőrvörösséget és mindennemű arczisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

Ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és krém színben 60 kr.

Hajós-féle **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérilliom és rózsza színében tündöklő varázsos szint kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Husvétii ajándékok kiállítása.

PASCHEK OTTOKÁR utóda

chocoládé és czukorka gyárában

Arad, Deák Ferencz-utca 36. sz. (az udvarban.)

Igen diszes, ritka szép kivitelű husvétii ajándékra alkalmas számos áruk, u. m. husvétii tojás ½ fillértől 6 koronáig, chocoládé nyulak, különböző állatok, kosarak, stb. stb. legjutányosabb árakban kaphatók.

A megtekintés vásárlásra nem kötelez!

Minél számosabb látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

PASCHEK OTTOKÁR utóda.

Vidéki megrendelések pontosan utánvét mellett eszközöltetnek.

Valódi gyapju szövetek 1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes uralóanyag kabát, nadrág és mellényre } 6.50 frt finom
7.50 frt finomabb
8.50 frt legfinomabb.

Egy vég fekete kamgarn legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 frt. Továbbá felöltő, kabát és nadrág szövetek vannak raktáron, rendkívül alacsony árban. — Megrendelésnél elegendő a mérték, szín és ár megadása. Még nem felelő árut becserelünk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Weisz Jakab és Társa • posztó gyári raktár

Budapest, József-körút 81/a.

Kérem vigyázzon a védjegyre!

Mária-Czelli gyomorcsépek

KITŰNŐ HATÁSSAL BIR GYOMORBETEGSÉGEKNÉL.

Méltóláshoz, régóta hírneves háziorvosi étvágytalanságnál, gyomorgyöngésnéél, kellemetlen szaga lélektövétnél, vérszegénységénél, iszony és hány-lagereknél, gyomorgöreséknél, székkelényedések és szorulásoknál.

Ugyszinté főfájásoknál, a gyomor túlterhelésénél. Kipróbált gyógyszer giliszták és májbetegségek ellen. Mindezen betegségeknek a Mária-Czelli gyomorcsépek sok éven át a legjobb gyógyszereknek bizonyultak, miről száz és száz elismerő bizonyítvány tanuskodik. Egy közörséges palaczk ára használati utasítással 40 kr., kétszeres palaczk ára 70 kr.

Brády Károly Gyógyszertára a „Magyar Királyhoz” Bécs, I. Fleischmarkt 1.

Főraktár: Török József Gyógyszertára Budapest, VI., Király-utca 12. Továbbá az összes gyógyszertárakban. 2421

Hirdetmény.

Felhívtnak mindazok, kik az 1900. évi tenyésztésre ingyen selyempetét kívánnak, hogy a polgármesteri hivatalban jelentkezve, neveiket s a kívánt petemennyiséget az ott kitett ivre feljegyezzék.

Később jelentkezők kevesebb petére tarthatnak igényt, jelentkezés a pete átvételére kötelező. Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat:

1. Mástól petét el nem fogadni.
2. A nyert pete mennyiségét kizárólag gubótermelésre fordítani.
3. A termelt gubókat csakis a selyemtenyésztési felügyelőség megbízottjának s nem másnak átadni.

Az elsőosztályu gubók kilogrammonként 2 korona 20 fillérjével, a II-od osztályuak 1 korona 60 fillérjével, a hasznavehetetlen piszkos nedvesek pedig 20 fillérjével fognak beváltatni.

Azok, a kik a gubókat bárki másnak eladnák, később meghatározandó összeg erejéig megfognak büntettni.

Aradon, 1899. évi január hó 9.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE.

Dr. WÄGNER ÉS TÁRSAI

Egyesült gyárak

Mint Beletti Társaság

BUDAPEST.

GYÁR ÉS IRODA: IX, TINÓDY-UTCA 3,

a bizella-malom mögött.

Fiók: BÉCS.

XVIII, Schopenhauerstrasse 45

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK ÉS PINGZEFELSZERELÉSI CZIKKEK

ARJEGYÉK INGYEN ÉS BERMENTIVE
SYPHONOK
SZÁMS
KITŰNTETÉS

TELEFON
FOLYÉKONY
SZÉNSAV

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármi folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczenőcsöt,

mely az arczbort rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. Serail-szappan egy drb. 30 kr. Serail-hőlgypor egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi Epezsappan egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség
gyógyítására ezrek mennek Karlsruheba holott ezt a czélt itthon is elérhetik Rozsnyay M.

PEPSINBORA
használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja.
Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 8 frt 6 kr.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemetesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a

Rozsnyay M.-féle Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Flumében pálya díjjal koszoruzott. Értékellen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a ROZSNYAY M.-féle pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján Rozsnyay Mátyas névaláírása olvasható.

Idegesség, vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat Rozsnyay

Vasaschinabora,
mely saját természeti mészai édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 8 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

K a p a t o i:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapesten: Török József és dr. Egger Leo „Nádor” gyógyszer-táraiban, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban.

Bécs 1894.

Arany érem.

Budapest

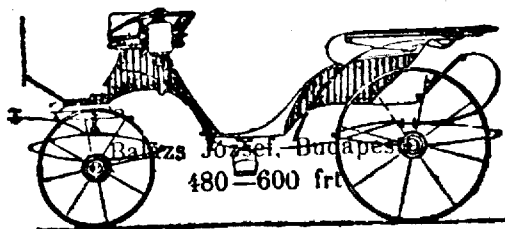
Milleniumi nagy érem.

Csász. és kir. szabadalom 14.583. sz. alatt.

BALÁZS JÓZSEF

KOCSIGYÁRTÓ,

ARAD, KÖLCSEY-UTCA II. SZ. (Templom-utca sarkán.)

Miután Aradvárosában ezen iparág eddig tökéletes szaktudatában még nem volt kifejlődve, ennél fogva bátorodom a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy ezen pályán Bécsben és Budapesten 30 éven át sikerrel versenyeztem; az utóbbi 18 éven át Budapesten mint hírneves kocsigyáros hírében a legszébb kivitelű kocsikat készítettem, azért is a gyártmányaim nagy érmekek lettek kitüntetve. A sorsomnak az volt az akarata, hogy Aradon is tehetséget ismertté tegyem, ennél fogva készséggel elvállalom bárminő legfinomabb vagy egyszerűbb kivitelben új kocsik elkészítését ezenkívül összes kocsijavításokat u. m. kovács, bognár, nyerges és fényező munkákat legártósabban és legszebb kivitelben lehetőleg legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett pontosan elkészítek. Kész új kocsik valamint már használt de jó karban lévő különféle formájú kocsik raktáron eladásra állanak.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

melyek főelőnyei: *préselt aczéllemez-állvány, téglacsel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatlan szerkezet,*

továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resincai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½ és 4 lóerejű *gőzcséplő-készleteit*. Sack-rendszerű, aczéllöntésű ekéfével ellátott *ekéit*, „Boni“-féle *kéttengelyű eketalyigáit járgányos cséplő-készleteit, szecsakavágóit* és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalmazásokat f. évi január 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbizással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közön-ség tévutra vezettség és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

217

A magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

Lakhely változás miatt
10 hordó

hamisítatlan ó-bor

igen jutányosan

eladó,

17-18 frt.

Bővebbet Deutsch A.-nál, Eöt-
vös-utca 17. szám. 819

Ügyes
rézkovácsok

német nyelvismerettel, melyek a
csömunkálatokban jártasak, 6 hónapi
időtartamra a Belgrádi cukorgyár-
ban jövedelmező

foglalkozást kaphatnak.

Négy heti kielégítő munkálat után
az utazási költségek visszatérítet-
nek. — Ajánlatok a királyi szer-
biai szab. Cukorgyárnak Belgrád-ba
(Szerbia) czimzendők. 241

Szolid elv! — Pontos kiszolgálás!

Ifj. Kopetkó Károly

ARADON,

Minorita-palota. * (Templom-utca.)

Megérkeztek:

Tavaszi és nyári idény-ujdonságaim,

u. m.:

Női-ruha kelmék, selymek, disztárgyak, kitünő jó minőségű
biztos szintartó crettonok, zephirek, battistok és selyem
áttört zephirek nagy választékban.

Remek szép selyem- és csipke napernyők.

Kitünő jó minőségű vásznak és

Schroll-féle chiffonok.

Plissérozás és gouvelierozás barmily szeles elvállaltatik.

Kitünő jó legyházi kötött harisnyák.

Remek szép téli-nyári kendők.

500 forintot fizetek annak,

Bartilla fogvizének ha-
nálata mellett, üvege 35 kr. valaha
még fogfájást kap, vagy a szája büz
(Csomagolásért külön 10 kr.) **A. Bartilla's Erben**, (E. Winkler) Wien, I. Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt ha-
rozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Ha-
sitványok feljelentői 161 díjaztatnak.
Kapható Aradon: **Rozsnyay Máté**
gyógyszertárában, Szabadság-tér.

Eladó

cséplő-garnitúra

Egy 6 lóerejű

Marschal gyártmány alig has-
nált ára 2500 frt.

2 garnitúra

8 lóerejű Cleiton-féle jóka-
ban 2700 frt.

Leszich Gábor
órásnál B.-Csabán.

BRASSAY TESTVÉREK

derékfűzők nagyraktára

ARADON, Forray-utca.

Ajánlják a tavaszi idényre

drill, áttört, battiszt, csipke, selyem, Masztik és Köper

fűzőjeit.

A raktár tulhalmozottsága folytán rövid fűzők félárban adtnak el.

A tavaszi és nyári idényre

megérkeztek a legújabb fűzőnek való szövetek,
melynek szives megtekintésére felhívjuk a nagyér-
demű hölgyközönséget.

Fűzők javítását és tisztítását elvállaljuk.

Tisztelettel

BRASSAY TESTVÉREK.

Kristály műjég.

Tájékoztatásunk végett és a t. magánfogyasztók saját
érdekében van szerencsénk tudatni, hogy

m ü j é g r e

való előjegyzéseket csak a

folyó márczius hó végéig

fogadhatunk el, mivel az idei gyártás mennyiségileg nem lesz
képes az igényeket kielégíteni, tehát ugyis **csak a koráb-
ban jelentkezők** lesznek figyelembe vehetők.

Előjegyezni lehet:

Dürr Gusztáv	Kohn József	Révész Nándor
Fejér Gyula	Lázár Gyula	Szauer Adolf
Gebhart J. és fia	Nagy Farkas	Steinitzer N.

czégeknél és az A. Cs. E. V. palotában II. em. 18. ajtó.

Telefon sz. 32.

Aradi és csanádi egyesült vasutak
kristály műjéggyára.

872